BUDAPESTI GÉPÉSZETI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

MAGYAR HAJÓZÁSI SZAKGIMNÁZIUMA ÉS SZAKKÖZÉPISKOLÁJA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2017

„Navigare necesse est...”

TARTALOM

1. BEVEZETÉS 4

1.1. Az iskola küldetésnyilatkozata 4

1.2. Az iskola jövőképe 5

2. NEVELÉSI PROGRAM 6

2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai 6

2.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai 8

2.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 14

2.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok 18

2.5. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv 25

2.6. Komplex intézményi mozgásprogram 26

2.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység 26

2.8. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok 29

2.9. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái 31

2.10. A tanulmányokhoz kapcsolódó vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei 33

2.11. A felvétel és az átvétel helyi szabályai 35

3. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE 37

3.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői: 37

3.2. A választható tantárgyak, foglalkozások, és az ezeket oktató pedagógusok kiválasztásának szabályai 62

3.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei 63

3.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai 65

3.5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja 69

3.6. A tanulók fizikai állapotának mérése, a mérés módszerei 69

3.7. Érettségi vizsgatárgyak 71

3.8. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése 71

3.9. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai 74

3.10. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek 76

3.11. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei 77

3.12. Az egészségnevelési elvek 78
3.13. Környezeti nevelési elvek 79
3.14. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 81
3.15. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek 83
4. AZ ISKOLA SZAKMAI PROGRAMJA 87
MELLÉKLETEK 106
5. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MELLÉKLETEINEK ÉS FÜGGELÉKEINEK RENDJE 119
5.1. 1. sz. melléklet: az egyes tantárgyakra vonatkozó érettségi témakörök 119
5.2. 2. sz. melléklet: a pedagógiai program elkészítéséhez kapcsolódó jogszabályok 119
5.3. 3. sz. melléklet: közösségi szolgálat 119
6. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK 120
FÜGGELÉK 124
1. SZ. FÜGGELÉK 125
Matrózvizsga képzési program 125

1. BEVEZETÉS

Az iskola dolga, hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni,

hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,

hogy tanítson minket a jól végzett munka örömére és izgalmára,

hogy megtanítson szeretni, amit csinálunk, és,

hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni."

Szent-Györgyi Albert

„… a műveltség nem ünneplő ruha.

A műveltség a helytállás segédeszköze,

a kifejezés szerszáma,

a vállalkozás fegyverzete."

Németh László

1.1. Az iskola küldetésnyilatkozata

Az iskolánk a Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum nagy hagyományokkal rendelkező szakképző intézménye.

Szeretnénk, hogy növendékeink felismerjék a bennük rejlő képességeket, és azt a megalapozott szakmaválasztás után továbbfejlesszék az általános és a szakmai képzés keretében, legyenek büszkék szakmájukra, a munka szeretete része legyen egyéni boldogulásuknak.

Célunk a korszerű szakképzés megvalósítása, a szakmai igényességre, nyitottságra való nevelés, a folyamatos továbbképzés belső igényének kialakítása. A munkaerő-piaci igényeknek megfelelő szakképzési szerkezetet működtetünk, a duális szakképzés megvalósításában együttműködünk a gazdálkodó szervezetekkel.

További célunk, hogy iskolánk az ismeretek átadásának és az emberi kapcsolatok sokféleségének olyan színtere legyen, melyet a tanítványok és a pedagógusok közösen alakítanak és formálnak a számukra legtöbbet adóvá. Végzett diákjaink meglévő értékeiknek biztos tudatában képesek legyenek saját sorsuk legkedvezőbb alakítására.

El kívánjuk érni, hogy tanulóink ismerjék meg szűkebb és tágabb környezetük értékeit, a társadalmi szokásokat, viselkedési normákat; legyen igényük az egészségmegőrző életvitelre.

Az intézmény minőségirányítási rendszerének működtetésével biztosítjuk, hogy a jövőben az iskola minden területén lehetőség nyíljon a folyamatos fejlesztésre és belső szükségletté váljon a minőségi munkavégzés.

Az iskola elképzeléseinek megvalósításához rendelkezésre áll a felkészült, képzett nevelőtestület, a jól felszerelt iskola és tanműhely, valamint az oktatás területén működő támogató partnereink.

1.2. Az iskola jövőképe

Célunk, hogy a régió munkaerő-piaci igényeit kielégítő széles szakmai alapozású, gyakorlat-centrikus, a vállalkozói szemlélet alapjain nyugvó oktatás keretében szerezzék meg tanulóink a társadalom által elvárt, differenciált szakmai végzettségeket, s készüljenek fel a munkaerő-piaci mobilitásra. A duális szakképzés teljes-körű megvalósítása érdekében szoros együttműködést alakítunk ki minden a hajózásban érintett gazdasági szereplővel, szakképzési irányító szervezettel.

A jövőben integrálni kívánjuk a felnőttképzési formákat az iskola képzési struktúrájába: a továbbképzések, átképzések, valamint további szakmai képzettségek megszerzéséhez szükséges feltételrendszer kialakításával.

El kívánjuk érni, hogy az oktatás folyamatában a diákok szerezzenek a munkába állást segítő, problémakezelő ismereteket, szóbeli, írásbeli, informatikai kommunikációs készségük fejlődjön, segítve a további ismeretszerzést, a társadalmi kapcsolatok alakítását. Képesek legyenek az önálló eligazodásra, rendelkezzenek jogi, pénzügyi, munkaügyi ismeretekkel.

Az iskolai partnerkapcsolatok erősítésével, a technikai háttér jobb kihasználásával, a szülők intenzívebb bevonásával eredményesebbé kívánjuk tenni oktató-nevelő munkánkat. Célunk a különböző cégekkel meglévő iskolai kapcsolatok fejlesztésével és a pályázatokon történő eredményesebb részvétellel az iskola hatékonyságának növelése.

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

Alapelvünk, hogy tanulóink a szakmai ismereteken kívül az általános műveltség egyes területein is igényes, a XXI. század emberének nélkülözhetetlen ismeretekkel és tájékozódási képességekkel rendelkezzenek. Fontos számunkra, hogy felkeltsük érdeklődésüket a társadalom és a természettudományok, a művészet iránt, hogy kialakuljon bennük a tudáshoz vezető kíváncsiság, tudásvágy, sokirányú érdeklődés, mely arra sarkallja őket, hogy megértsék világunk bonyolultnak tűnő jelenségeit. Legfőbb nevelési célunk: harmonikus személyiségek formálása, kialakítása.

Szeretnénk, ha a nálunk végzett diákok olyan személyek lennének, akik bíznak magukban, optimisták, reális célokat tűznek maguk elé, képesek erőfeszítéseket tenni céljaik eléréséért. Ennek egyik előfeltétele, hogy helyes önértékelésük legyen. Igyekszünk erősíteni diákjainkban az örök erkölcsi értékeket, s kialakítani bennük azt az igényt, hogy ezek visszatükröződjenek magatartásukban és gondolkodásmódjukban.

Elvárjuk, hogy tanulóink legyenek nyitottak más kultúrák befogadására, alakuljon ki bennük a tolerancia, a másik ember iránti tisztelet. Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy az iskolában szerzett tudásukkal, értékrendjükkel el tudjanak igazodni a felnőttek, a munka világában, és lehetőségük legyen képességük, tudásuk birtokában olyan szakmát, életet választani, amely segíti őket az egyéni boldogulásban.

2.1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

- **Személyiségközpontú fejlesztés:** A tanulók megismerésén alapuló pedagógiai fejlesztés, amely igazodik a tanulók egyéni fejlődési ütemához. Fontos alapelv a gyengébbek felzárkóztatása és a tehetségesek képességeinek kibontakoztatása. Az ismeretközlés mellett fontosnak tartjuk a kompetenciák fejlesztését. A teljes személyiség fejlesztése magába foglalja az ismeretek elmélyítését, az érzelmi nevelést, a testi fejlesztést, a művészeti nevelést és a társas kapcsolatokra épülő személyiségfejlesztést.
- **Tanulóközpontúság:** Az iskola fontos feladatának tekinti a személyiségfejlesztést, tiszteletben tartja a diákok jogait, igyekszik bevonni őket az iskola életébe, számít véleményükre, ötleteikre, aktivitásukra, és mind az elméleti, mind a gyakorlati munkában magas szintű teljesítményt vár el a diákjaitól.
- **Egyéni tanulási utak biztosítása:** A tanulók megismerésén és egyéni fejlesztésén alapuló pedagógia célja, hogy minden tanuló találja meg a helyét az iskola oktatási rendszerében. Rugalmas oktatás-szervezési eljárásokkal támogatjuk a tanulók egyéni fejlődési ütemének érvényesülését.
- **Értékközvetítés:** A nevelő-oktató munka segítsen eligazodni a tanulók számára; tudjanak értékítéleteket megfogalmazni, megtalálni az értékest, a követendő példát a sok őket érő hatás útvesztőjében.
- **Korszerű tevékenységközpontú módszertan és tanulásszervezés alkalmazása:** A módszertan és a tanulásszervezés eszköz, amely a tanulói csoport képességeihez és igényeihez igazodva támogatja a tanulási-tanítási folyamatot. Az IKT és a tevékenységközpontú módszertan alkalmazása az oktatásban a mai korszerű oktatás alapkövetelménye.
- **Nyitottság:** Az iskola kapcsolatrendszerén keresztül figyeli a környezetét. Kapcsolatot tart a gazdaság szereplőivel, a munkaerőpiac elvárásai szerint alakítja a képzés szerkezetét. Az oktatás tartalmi elemeit a tantervi kereteken belül a gazdasági környezet elvárásai szerint alakítja ki.
- **Együttműködés a családdal az oktató-nevelő munkában:** A nevelés sikerének érdekében maximálisan együttműködünk a szülőkkel, a kölcsönös bizalom és támogatás elvei alapján.

- **Esélyegyenlőség biztosítása:** Pedagógiai szeretettel és nyitottsággal közelítünk minden tanulóhoz, hisszük, hogy a munkánkkal értéket teremtünk, és minden tanulóval szemben feladatunk az értékek ápolása és fejlesztése. A sajátos nevelési igényű tanulók számára biztosítjuk a személyre szóló fejlesztést, a támogató, segítő pedagógiai környezetet.

2.1.2. Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink

- a tanulás, a tudás,
- a gyakorlatban alkalmazott tudás, kompetencia,
- az egészséges életmód,
- környezettudatos életvitel,
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- a sport, a mozgás a személyiség életében,
- humanista, demokratikus gondolkodás, közösségi magatartás,
- munkafegyelem, megbízhatóság, felelősségérzet,
- kreativitás, az alkotó önkifejezés,
- egészséges nemzettudat, hazaszeretet, lokálpatriotizmus,
- az újra való nyitottság,
- az együttműködés.

2.1.3. Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelése, oktatása érdekében

- A kulcskompetenciák kialakítása. A sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges az élethosszig tartó tanulás megalapozása, hogy tanulóink továbbfejleszthető és piacképes tudás megszerzésére törekedjenek.. A szakmai mobilitásra való felkészülés.
- Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltség kialakítása, melyet tanulóink eszközként használhatnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmaznak különböző cselekvés-formákban.
- Célunk a szakmai igényeknek megfelelő szakmaszerkezet kialakítása az oktatott szakképzési ágazatok területén, a szakközépiskolai képzés és az érettségi utáni szakmaszerzés területén is. A hasznosítható tudás megszerzésének elősegítése, és a munkába állás feltételeinek biztosítása.
- Integrálni kívánjuk a felnőttképzési formákat az iskola képzésstruktúrájába.
- Növendékeink az oktatás folyamatában szerezzenek a munkába állást segítő, problémakezelő ismereteket, szóbeli, írásbeli, informatikai kommunikációs készségük fejlődjön, segítve a további ismeretszerzést, a társadalmi kapcsolatok alakítását. Képesek legyenek az önálló eligazodásra, rendelkezzenek jogi, pénzügyi, munkaügyi ismeretekkel.
- Az önálló és kreatív gondolkodás képességének kialakítása.
- A tanulóink önismeretének fejlesztése, vaamint olyan személyiségek kialakítása, akik kellő önismerettel, reális énképpel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. A kudarc- és sikertűrés készségeinek fejlesztése.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.

- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.
- A tehetség kibontakozásának a segítése, differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül lehetőséget teremt a sajátos nevelési igényű tanulók számára is.
- Kommunikációképes (és szakmai) idegennyelvi tudás.
- Korszerű IKT eszköztudás.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.
- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- Az ökotudatos magatartásformák kialakítása a tanulóban.
- Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéné fontosságával.
- Megalapozott, érvényes és személyes értékrend kialakításának támogatása.
- Az önálló, felelős állásfoglalás és cselekvés alapjainak, valamint az életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő készségek kimunkálásának segítése.

2.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai

- A szakgimnázium és szakközépiskola nevelési-oktatási feladata az általános műveltség megalapozása, az érettségi vizsgára és a felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére, továbbá a szakmai vizsgára való felkészítés. Célunk, hogy tanulóink olyan szakmai kompetenciákat szerezzenek, amelyek birtokában képesek a további ismeretszerzésre, a megszerzett tudás gyakorlati alkalmazására.
- Fejlesztő célú képzési tartalmakkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel kialakítani a tanulókban az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet.
- A társadalomba való beilleszkedés támogatása azzal, hogy felkészítjük tanulóinkat a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására
- Feladatunk, hogy előmozdítsuk a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbépítésére, integrálására.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony nevelő-oktató munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.
- A gyakorlati oktatás kapcsolódjon az elméleti képzéshez, a cél a gyakorlati alkalmazhatóság, a munkaerő-piaci környezet elvárásainak megfelelő, hasznosítható tudás biztosítása.

Kiemelt feladatainkhoz kapcsolódó feladatok, eszközök és eljárások:

Feladatok	Eszközök, eljárások
• Az alapkészségek és a kulcskompetenciák fejlesztése. • Egyéni tanulási utakat biztosítunk a tanulók számára.	• Felzárkóztató programok, korrepetálások szervezése. • Differenciálás a tanítási órákon. • Változatos tanítási módszerek alkalmazása.
• Felkészítés az érettségi és szakmai vizsgákra. • A tanulók továbbtanulásának támogatása, segítése.	• Vizsgafelkészítők tartása. • Próbaérettségiken vizsgatapasztalat megszerzése. • Továbbtanulási tájékoztatók a szülőknek és a diákoknak. • Továbbtanulási operatív segítség a jelentkezés teljes időszakában. • Szabályozott folyamat a továbbtanulás intézményi támogatására.
• Átjárhatóság biztosítása a szakgimnázium és a szakközépiskola között. • Az ágazati szakmai alapozás során segítjük a tanulók szakirány-választását a szakgimnázium első évfolyamain.	• Támogató rendszer a tanulási utak biztosítására. • Pályairányítási, munkavállalási ismeretek beépítése az oktatási folyamatba.
• Partneri kapcsolatok működtetése, a munkaerőpiac igényeinek mérése. • A korszerű ismeretek beépítése az oktatásba. • Gyakorlat-centrikus módszertan alkalmazása a szakképzésben.	• Partneri igény- és elégedettségmérések végzése a munkaerő-piaci szereplők körében. • A munkaerőpiac igényeinek beépítése a helyi tantervbe, szakmai programba.
• Felnőttképzési tevékenység bővítése. • Felnőttképzési kínálat megjelenítése a szakképzési piacon (pl. matróztanfolyam, hegesztő tanfolyam).	• Felnőttképzési programok fejlesztése, felnőttképzési marketing a munkaerő-piaci partnerek körében.
• A munkaerő-piaci kompetenciák fejlesztése. • Társas, személyes és módszertani kompetenciák fejlesztése. • A NAT fejlesztési területének megfelelő önállóságra, felelősségérzetre, kezdeményezőképességre, felelős munkavállalásra való nevelés. • Kommunikációs készségek kialakítása, folyamatos fejlesztése.	• Korszerű, gyakorlat-centrikus, tevékenységközpontú módszertan alkalmazása az elméleti és gyakorlati képzésben. • A jogi, pénzügyi, munkaügyi ismeretek beépítése a szakmai tárgyakba. • Kommunikatív nyelvoktatási módszerek alkalmazása. • A szóbeli feleletek megfelelő arányának biztosítása a számonkérésben.
• A hajózással kapcsolatos tartalmak beépítése a helyi tantervbe és a szakmai programba. • A munkába állás támogatása, a szükséges kompetenciák fejlesztése.	• Partneri kapcsolatok működtetése. • A munkába állást segítő-támogató rendszer működtetése: álláskeresési technikák, jogi, munkajogi ismeretek.
• Az önálló ismeretszerzés kifejlesztése, az önállóság, az önértékelés fejlesztése a szakmai képzésben.	• Önálló tanulás módszertan és feladatok alkalmazása az oktatásban.
• Önálló feladatok, projektek megoldása. • Kreatív, gyakorlati, egyéni és csoportos feladatok megoldása.	• A gyakorlati oktatás feladatainak projektekké szervezése. • Részvétel tanórán kívüli projektekben.

Feladatok	Eszközök, eljárások
• A motiváció alkalmazása, az ismeretek gyakorlati alkalmazásának bemutatása.	• A szemléltetés, a gyakorlati alkalmazások az elméleti és gyakorlati képzésben.
• Önálló tanulás módszereinek alkalmazása.	• Projektfeladatok, egyéni kutatómunka alkalmazása. • Önálló szakmai portfóliók készítése.
• Az egészséges életmódra nevelés, a káros szenvedélyek negatív hatásainak megismertetése.	• Egészségnevelési hetek szervezése. • A sportolás, a testmozgás igényének felkeltése, sportolási lehetőségek biztosítása a testnevelési órákon és más szabadidős programok keretében.
• A tanuló személyiségének megismerése. • Egyéni fejlesztési tervek készítése.	• Tehetséggondozó és felzárkóztató programok szervezése. • Önismereti órák tartása, művészeti és kulturális csoportok működtetése, kiállítások rendezése.
• A tanórai anyagokban a közösség által teremtett értékek bemutatása, megismerése.	• Ünnepi megemlékezések. • A természet megismerése, osztálykirándulások, táborok szervezése.
• A közösen elfogadott szabályok betartása. • A tanuló önértékelésének fejlesztése.	• Következetes, nyilvános szempontok szerinti értékelés. • Jutalmazás, büntetés szabályok szerinti alkalmazása. • A tanulók önértékelésének alkalmazása az intézményi értékelési rendszerben.
• Az iskolai közösségek pedagógusi támogatása, az osztályfőnöki, gyakorlatvezetői feladatok pontos meghatározása.	• Osztályfőnöki munka kiemelt támogatása. • Iskolai közösségi rendezvények szervezése.
• A módszertani megvalósítás során a társas kapcsolatok fejlesztése.	• A csoportban végzett munka alkalmazása az oktatásban és a gyakorlati képzésben. • A társas érintkezés szabályainak példamutatás útján történő fejlesztése a pedagógusok egymással való viszonyán, a pedagógus és a tanulók, valamint a szülők kapcsolatán keresztül.
• A tanulók kapjanak önálló, kreatív feladatot, minden szakmai tevékenységükben találkozzanak az alkotás örömével.	• Az értékteremtés, az alkotás öröme jelenjen meg a szakmai munkában. • Ismerkedjenek meg a közvetlen és a tágabb környezetük kulturális értékeivel.
• Az oktatás-nevelés módszertani alkalmazásával sajátítsák el a társakkal való kapcsolattartás szabályait.	• Csoportmunka, kooperatív tanulásszervezési eljárások alkalmazása. • Vita, mint módszer alkalmazása.
• A tanulók számára egyértelmű és következetes értékelési rendszer alkalmazása.	• Rendszeres értékelés. • A fejlesztő értékelés alkalmazása. • Önismereti foglalkozások a szakmai és az osztályfőnöki órákon.
• A csoportos tevékenység szabályrendszerének megismerése, a team-munka szabályainak elsajátítása, a csoportszerepek jelentőségének ismerete.	• Csoportos feladatok megoldása. • A szakmai képzésben a team-munka követelményeinek szükségessége, gyakorlati eredményessége.

Feladatok	Eszközök, eljárások
• A csoportszerepek gyakorlatban történő megismerése. • Az önértékelés fejlesztése.	• Egyéni és csoportos feladatok megoldása egyértelmű értékelési követelményekkel.
• Kritikai szemlélet kialakítása. • Problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.	• Konzekvens értékelési kritériumok szerinti értékelési rendszer alkalmazása.

2.2.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

Céljaink megvalósítása érdekében a pedagógus:

- Munkája során példát mutat, különösen a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség tekintetében, ezzel közvetítve ezen értékek fontosságát.
- Az iskolai élet egészére figyelve segíti a közösség tagjainak emberi kibontakozását.
- Személyes ügyekben a szeretetről és diszkrécióról sem feledkezik meg.
- Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejleszti szakmai és pedagógiai műveltségét.
- Rendszeres kapcsolatot tart diákjai osztályfőnökével, tanáraival, a gyakorlati oktatásban résztvevőkkel, szüleivel.
- Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezi egész tanévi munkáját; a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.
- Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül. Munkáját pontosság jellemzi.
- Érettségi, különbözeti, osztályozóvizsgák lebonyolítása, kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése, a tanulmányi versenyek lebonyolítása.
- Saját órájáról, foglalkozásáról indokolt esetben, az igazgató engedélyével tanulót elengedhet.
- Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.
- A gazdasági igényeket, a szakmai fejlődést figyelemmel kíséri, az elméleti és gyakorlati képzésbe beépíti a korszerű szakképzési ismereteket, technológiákat.
- Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban. Ezek szerint cselekszik.
- Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjébe, az egészséges és biztonságos intézményi működtetéssel kapcsolatosan felmerülő tevékenységekbe bekapcsolódik.
- Részt vesz az intézmény minőségfejlesztési munkájában.
- A tanítás nélküli munkanapon az intézményvezető által elrendelt szakmai jellegű munkát végez.
- Együttműködik a kollégáival; kiemelten szoros együttműködés szükséges az egy osztályban tanítók közösségében, továbbá a szakmai eleméleti tanárok és a szakoktatók között.
- A munkatervben előírt tanulmányi kirándulásokon, iskolai kulturális és sportprogramokon részt vesz, osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot és az ifjúságvédelemmel kapcsolatos segítő feladatokat ellát.
- A tantermekben, szertárban, tanműhelyekben, tornateremben rendet tart, a leltározásban részt vesz.

Az egységes iskolai követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani. A szaktanárok, szakoktatók és osztályfőnökök minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

A pedagógus adminisztrációs és tájékoztatási feladatai között különösen ügyel arra, hogy a tanuló előmeneteléről a digitális napló útján rendszeresen értesítse a szülőket. A digitális napló útján a bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt bejegyzéseket pótolja.

2.2.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák, foglalkozások túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén, mint pedagógus vezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az tagintézményvezető-helyettes és az osztályfőnöki munkaközösség-vezető javaslatát figyelembe véve az tagintézményvezető bízza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

- A pedagógia elvei és gyakorlata alapján az iskola célrendszerének megfelelően neveli tanítványait.
- Összehangolja az osztályában a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösségé váljon, amelyben minden tanuló otthon érzi magát.
- Szorosan együttműködik a gyakorlati oktatásban részt vevő oktatókkal, a gyakorlati képzés szervezőjével.
- Tanítványai családi hátterének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.
- Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését (szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken, rendkívüli esetekben óra látogatással az osztályban).
- Az osztályfőnök alaposan ismeri tanítványait, az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját és látogatja óráikat, aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó tanárokkal, szakoktatókkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, a digitális napló útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, előmeneteléről.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat.
- Saját hatáskörében – indokolt esetben – összesen évi nem összefüggő három nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja a tanulók hiányzását.
- Osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására és büntetésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.

2.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A középiskolai nevelés-oktatás feladata az iskolai alapműveltség bővítése és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák. A megszerzett ismereteket jól egészítik ki a szakmai elméleti ismeretek és gyakorlati tapasztalatok, a duális szakképzés keretében valóságos munkahelyi körülmények között lehetőség van a megszerzett tudás elmélyítésére, alkalmazására. A nevelési célok intézményi szintű, tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma.

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széleskörűen fejlessze, tiszteletben tartva minden ember egyediségét és fejlődését, és az egyetemes emberi értékeket. Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket.

2.3.1. Az értelmi nevelés

Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére, az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítására, fejlesztésére. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítására, a praktikus gondolkodásra.

A kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti alaptanterv alapján történik.

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek során.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek –, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést az alkalmazásra.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását tekintjük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

2.3.2. Az erkölcsi nevelés

Értékorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák) elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.

2.3.3. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Az önismeret és énkép kialakulásának segítése, az értelmi és érzelmi oldal egészséges arányának kifejlesztésére törekvés. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség: a folyamatos önfejlesztés belső igényének kialakítása. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlesztésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Társas kapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátítása (szociális kompetencia), kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

2.3.4. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára. Az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerésére, megbecsülésére nevelő ismeretek elsajátítása, egyéni és közösségi tevékenységek gyakorlása.

2.3.5. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.

2.3.6. Fenntarthatóságra, környezettudatosságra való nevelés

Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál, annak elfogadtatása, hogy a természeti erőforrásokat a tanulók tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. Váljon tanulóink igényévé a természetnek és szűkebb környezetének megóvása. Ismerjék meg a hosszútávon fenntartható életmód gyakorlati fogásait.

Közvetlen és tágabb környezetünk értékeinek, sokszínűségének megőrzése, gyarapítása, közösségi szolgálatba való bekapcsolódás.

2.3.7. A testi és lelki egészségre nevelés és családi életre nevelés

Testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is. A nevelés feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életben felmerülő konfliktusok kezeléséről.

2.3.8. Felelősségvállalás másokért, önkéntességre nevelés

A munka fontosságának és megbecsülésének tudatosítása. Az iskolában létrehozott szellemi és anyagi javak megbecsülése, a mindennapos, elvégzett tevékenységek gyakoroltatása, csoportmunkában való részvétel képességének és a projektszemléletnek a fejlesztése. A szociális érzékenység és a segítő magatartás fejlesztése.

2.3.9. Médiatudatosságra való nevelés

Biztos esztétikai értékítélet és belső késztetés kialakítása. A tanulók ismerjék meg és értsék, milyen összefüggés van a média, a pénz és a társadalom között, tudják értelmezni a látottakat és hallottakat, alakuljon ki kritikai beállítódásuk. Szerezzenek ismereteket az adatbiztonsággal, a jogtudatossággal, és a függőséggel kapcsolatosan.

2.3.10. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanulókban tudatosodjon saját felelősségük a tisztességes munka, a fogyasztás, az ésszerű gazdálkodás területén, tudjanak mérlegelni és dönteni. Ismerkedjenek meg a vállalkozások során felmerülő kockázatokkal és veszélyekkel, azzal, hogy a pénzt hogyan fektethetik be, és ehhez kitől kérjenek információkat.

2.3.11. Pályaorientáció

Átfogó ismeretek szerzése és betekintés a munka világába, életkoruknak és tudásuknak megfelelő lehetőségeik megismerése több csatornán keresztül és a felsőoktatási intézmények által szervezett nyílt napok segítségével. Az egyéni képességek, pályaalkalmasság felmérésére és elfogadására, jövőbeli felelősségvállalásra felkészítés. A segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos tevékenységek gyakorlása, magatartásmódok és azok kezelésének fejlesztése.

Kiemelt feladataink:

- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása.
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.
- Felkészítjük a tanulókat az önálló ismeretszerzésre, a sikeres felsőoktatási felvételire a tanórán kívüli emelt szintű éretttségire való felkészítő órákkal.
- Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: érettségi előkészítők, szakkörök, kirándulás, iskolaújság stb.
- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembe vétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.
- A gyakorlati oktatásban az értékteremtő projektszemlélet követése.
- A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.
- A tanítási-tanulási folyamatban alkotó jellegű feladatok biztosítása.
- Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.
- A személyes meggyőződés és világkép kialakulásának és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.

Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező, alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.

Azoknak a hátrányoknak a csökkentésére való törekvés, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink továbbá:

A helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.

A helyi tantervet is magába foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amelyek ösztönzik a személyiségfejlesztő oktatást. Nevelési programunk összeállításánál ezért elsődlegesek az alábbi feladatok:

- A színes, sokoldalú iskolai élet, tanulás, munka.
- A gyakorlati képzés, az értékteremtő munkavégzés személyiségformáló erejének kihasználása.
- A fenti lehetőségek a tanulók önismeretét, a gondolkodás képességét, együttműködési készséget fejlesszék, edzék akaratukat.
- Járuljanak hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökeresztetéséhez.

2.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek, egészségi állapotának javítását szolgálja; olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

Az egészségfejlesztési feladatok megoldása során az iskola:

- minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíti a tanulók és a nevelőtestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.
- együttműködést alakít ki a pedagógiai, egészségügyi, gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen.
- egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatást biztosít, ezekkel párhuzamosan együttműködik a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal.
- kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret ad a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak.
- törekszik arra, hogy segítse tanulóinak, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösségek tagjainak egészségük megőrzését, együttműködik a helyi közösség vezetőivel, hogy utóbbiak megértsék, a közösség hogyan járulhat hozzá – vagy éppen hogyan hátráltathatja – az egészség fejlesztését.
- mindennapi testnevelést/testedzést biztosít minden tanulónak, beépíti a mozgást a mindennapi életbe (konditerem használata, tartásjavító torna, relaxáció);
- környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatásával.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma
- A környezet egészsége
- Az egészséget befolyásoló tényezők
- A jó egészségi állapot megőrzése
- A betegség fogalma
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- Balesetek, baleset-megelőzés
- A lelki egészség
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tv-függés)
- A média egészséget meghatározó szerepe
- Fogyasztóvédelem
- Iskola-egészségügy igénybevétele

Egészségnevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola, mint olyan intézmény, amely a tanulók ismereteinek, képességeinek és viselkedésének fejlesztésére hivatott. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni, és az életfordulókon (serdülőkor, ifjúkor) fokozottabban megerősíteni. A nevelési folyamatban nélkülözhetetlen – az alapvető értékek mellett – a testi-lelki-szociális egészség közvetítése, az élet egészségvédelme.

Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, az ifjúságvédő, a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média, stb.

Az egészségkulturáltság maga az életmód. Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással.

Már kora gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyermeknek az egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Sokszor nincsenek tisztában a befolyásokkal, amelyek érik őket. Ezért fontos része az egészségnevelési programnak az is, hogy segítsen a tanulókban kialakítani olyan készségeket, amelyek lehetővé teszik saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához,
- a helyes értékrend felépítéséhez,
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez,
- az életmóddal kapcsolatos (biológiai-pszichés) tennivalók elsajátításához,
- a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez,
- az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez.

Mindennek legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló szerepe az egészség érték tudatosításában. Ezek birtokában képesek lesznek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a helyes egészségmagatartás kialakítására.

A programba beépül a folyamatkövetés és az eredményvizsgálat. Ehhez idő kell, fontos a többszintűség, a célok, feladatok követhetősége.

Alapelve, célja:

- az egészségkulturáltság emelése,
- olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához,
- a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában,
- az életvezetési képességek fejlesztése,
- a tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért,
- a tanulók felkészítése a stressz-hatások feldolgozására,
- a környezeti és egészségtudatosság erősödésének előkészítése,
- a mindennapi testedzés megvalósítása a tanulók számára,
- az egészségnevelés mentálhigiénés nevelésre való kiterjedése.

Tartalma:

- az egészségfejlesztéssel összefüggő célok, feladatok,
- a feladatok végrehajtását szolgáló program,
- az iskola-egészségügyi szolgálat munkája.

Kapcsolódó szakanyagok:

- módszertani szakanyag a tanulók fizikai állapotának méréséhez és minősítéséhez,
- módszertani anyag a mindennapos testneveléshez.

Az egészségnevelés fő jellemzői:

- az egészség megtartása, fokozása,
- az egészség visszaszerzésére irányuló és a személyiség formálását elősegítő tevékenység.

Területei:

- Egészségmegőrzés; a helyes életmód kialakítása.
- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség.
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében.
- Öltözködés.
- Higiénia, tisztálkodás.
- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, egyéb szenvedélybetegségek és függőségek) megelőzése.
- Ésszerű napirend kialakítása.
- Szűrővizsgálatok.

A vonatkozó ágazati jogszabályok alapján az alábbiak szerint foglalhatjuk össze az iskolai egészségvédelem főbb feladatait:

- Ismertesse meg az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit.
- Fejtse ki az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítson azok megtartására.
- Valósítsa meg a személyes, testi és lelki higiénia követelményeit.
- Szorgalmazza a testmozgás, az aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.
- Szolgáltasson módszereket (döntési helyzetekhez megoldásokat), a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.
- Ismertesse a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat.
- Tudatosítsa a szenvedélybetegségek káros hatásait és a rászokás elkerülésének módját.
- Ismertesse meg a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének feltételeit és lehetőségeit.
- Adjon gyakorlati tanácsot az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mérten tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.
- Fejlessze ki a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Az iskolai teljes körű egészségfejlesztés színterei:

- Életviteli feladatok;
- Tanórai feladatok;
- Tanórán kívüli feladatok.

Életviteli feladatok

Az iskolai élet a nevelés-oktatás színtere. A nevelés dimenziói közt az egyik, meghatározó tényező az egészség iránti igényre nevelés. A szó tartalmának meghatározása sugallja a feladatokat.

Tanórai feladatok

Az egészséges életmódra nevelés tananyagának tervezésénél megfogalmazott célok és feladatok:

- járuljon hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez,
- életmódjuk, szokásaik értékekkel történő kialakításához,
- eddze akaratukat mentálisan, fizikálisan, szociálisan,
- bővítse ismereteiket.

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelésóra, biológiaóra, stb. Kiemelt jelentőségű a biológia, ahol a tanterv tartalmazza az egészségtant, az egészséges életmóddal kapcsolatos problémák, prevenció és megoldás területét.
- „Egészségóra" (a védőnő vagy meghívott előadó foglalkoztató előadása).

Tanórán kívüli foglalkozások:

- délutáni szabadidős foglalkozások,
- sportprogramok,
- a témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások,
- egészséghét,
- sportrendezvények, kulturális programok,
- kirándulások, erdei iskolák, túrák, sportprogramok,
- együttműködés sportegyesületekkel.

Mindennapi testedzés megvalósítása:

- testnevelés órákon,
- szabadidőben, rendszeres sportfoglalkozások keretében,
- egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét,
- sporttáborok szervezése,
- sportversenyek lebonyolítása, házi bajnokság
- a diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe.

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

Belső (iskolai) résztvevők:

- az tagintézményvezető vagy megbízottja,
- az iskolaorvos, védőnő,
- a testnevelő, szaktanárok,
- a diákönkormányzatot segítő pedagógus,
- az iskolapszichológus.

A külső kapcsolatok lehetőséget biztosítanak az egészségfejlesztési munka kiszélesítésére, valamint a különböző szervezetek, szakemberek, szakértők bevonására.

Egészségnevelés tartalma az iskolánkban:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- a rendszeres testmozgás egészségmegőrzésében való szerepének a felismerése,
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat,
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben,
- a személyes krízishelyzetek felismerése és a kezelési stratégiák ismerete,
- a tanulás és a tanulás technikái, a tanulási környezet alakítása,
- az idővel való gazdálkodás szerepe,
- a rizikóvállalás határai,
- a szenvedélybetegségek elkerülése,
- a természethez való viszony,
- az egészséges környezet jelentősége,
- az egészséges táplálkozás,
- a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás,
- a szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjai,
- az AIDS-prevenció,
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat),
- a testi higiénia,
- a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés),
- a személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás),
- az egyénileg kialakított mozgásprogram fontossága az egészségmegőrzésben,
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok fontossága a kiegyensúlyozott testi-lelki fejlődésben és az interperszonális kapcsolatokban.

Az iskola egészségfejlesztési-stratégiájának kimunkálása hosszú távú előrejelzés lehet a tanulók életminőségében, a romló tendenciák megfékezésében, a javulás feltételeinek megteremtésében. Célunk az, hogy megtanítsuk a diákjainkat arra, hogy törődjenek magukkal, fejlesszék magukban a teljes ember igényét. Ápolják érzelmeiket, ne váljon örömnélküli kötelességgé mindennapi munkájuk. Tudjanak örülni egymásnak, családjuknak, barátaiknak. Több megértéssel és elfogadással éljenek együtt másokkal, így biztosan egészségesebb életet élhetnek.

A teljes körű egészségfejlesztés megvalósulása:

A program megvalósulása a tanévek során, az iskola munkatervében megtervezetten történik. A szaktanárok és az osztályfőnökök, a diákönkormányzat és más, alkalmanként felálló munkacsoportok a napi munka tervezésekor figyelemmel kísérik a program megvalósulását. A megvalósítás során a folyamatokat tervezzük, nyomon követjük, ellenőrizzük és értékeljük a megfogalmazott módszerek, értékek mentén.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások:

- szakkörök,
- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak a Vízimentők Magyarországi Szakszolgálata bevonásával,
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó eseményt szervezünk a tanulók számára.

A teljes körű egészségfejlesztési program megvalósításáért az iskola minden pedagógusa, dolgozója felelős.

A program megvalósulásának ellenőrzése, értékelése

Életvitelszerűen megvalósuló tevékenységek:

A napi iskolai élet során folyamatosan végzett és irányított tevékenységek beépülnek a tanuló magatartásformái sorába. A tanítók és a tanárok a tanulók közt élve érzékelik a folyamat fejlődését, és megerősítik a helyes viselkedésmintákat.

Tanórai keretben megvalósuló fejlesztés:

A tananyaghoz kapcsolódóan, a tanmenetekben rögzített elsajátítandó ismeretek mérhetőek. Részei a tanulási folyamatnak. A tananyag számonkérésének folyamatában ellenőrizhető, hogy az életvitelszerűen rögzítendő elemek valóban beépültek-e a tanuló viselkedési kultúrájába.

Tanórán kívüli tevékenységek (egyéb foglalkozások) során megvalósuló fejlesztés:

A munkaterv szerint megszervezett témanapok, projektek egyrészt a fejlesztési folyamat előre tervezett elemei, másrészt a hiányosságok észlelését követő korrekciók. Célunk, hogy az átadott ismeretek, a megtapasztalt egészségnevelési elemek beépüljenek a tanuló és a családja napi életviteli kultúrájába, annak szerves részévé váljanak. Ezek a programok gyakran versenyeztetéssel valósulnak meg, így az eredmények követhetőek.

Visszacsatolás:

A programok és az egész tanév során elért eredmények reális feltérképezése és értékelése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó ismeretek fejlődnek, a diákok tudása elmélyül. Az iskola és a tanárok éves munkatervet, programtervet és a foglalkozási tervet készít.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. A hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál az egyéni és a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében. Célunk az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetése, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztése, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A tanulók fizikai képességének mérésére egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható teszteket használunk.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás.

2.5. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és-jártassággal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén,
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki a Vízimentők Magyarországi Szakszolgálatával,
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe,
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés.
- Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés.
- Fizika: égési sérülések, forrázás.
- Testnevelés: magasból esés.

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

2.6. Komplex intézményi mozgásprogram

- Az intézmény tanulói rendszeresen részt vesznek a település és a különféle szervezetek által meghirdetett sport- és egészségnapokon.
- Az alábbi sportágakból házibajnokságot szervezünk: labdarúgás, asztalitenisz, röplabda, kosárlabda.
- Napközben felszerelést biztosítunk a sportolni kívánó diákok számára.
- Az évszak sajátosságainak megfelelő mozgásos tevékenységeket végzünk (túra, vízitúra, korcsolyázás).
- A tanulmányi kirándulások és az iskola által szervezett táboroztatás keretében, túravezető közreműködésével rendszeresen szervezünk kerékpártúrákat, vízitúrákat és gyalogtúrákat.
- A tanulók fizikai állapotának mérését minden évben elvégezzük. Ezeknek a méréseknek a tapasztalatait felhasználjuk a testnevelési órák fizikai képességfejlesztésének megtervezésénél.

2.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Az együttnevelés az intézmény egészében pedagógiai hatással bír: pozitív emberi értékek, tulajdonságok kialakítására törekvés (a szeretet, a jóság, a becsületesség, az őszinteség, az önzetlenség, a szorgalom, a segítőkészség, a tolerancia, a felelősségérzet példáinak erősítése), az együttműködési képesség kialakítása, az empátia fejlesztése.

Kiemelt figyelmet érdemlő tanulók a sajátos nevelési igényű; a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő; a kiemelten tehetséges; a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók.

Fontos pedagógiai feladatunk a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, amelynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás, valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

2.7.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkap kapcsolatos tevékenységek ellátására nincs megfelelően képzett szakemberünk. Ezért az osztályfőnökök és a szaktanárok segítségel megteszünk mindent az ilyen tanulók kiszűrésére. Ezután kapcsolatot építünk ki a szülői házzal, s a körülmények megismerése után megfelelő szakembert keresünk az érintett tanulóknak.

Iskolánk a nevelési tanácsadóval, és a gyermekjóléti szolgálattal az alábbi területeken működik együtt:

- Ingyenes tankönyv biztosítása a jogszabályi kereteknek megfelelően.
- Felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások.
- A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai.
- Pályaorientáció.
- A szülőkkel való együttműködés.
- A szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.
- A szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

2.7.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a tanuló megfelelő szakemberhez való irányítása. Együttműködünk a gyógypedagógusokkal, a pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- a belépő évfolyam év eleji tudásszint mérése, különös tekintettel a szövegértésre és a matematikai kompetenciára,
- a problematikusnak ítélt tanulók szakértői vizsgálatának kérelme,
- tanulásmódszertani ismeretek alkalmazása a tantárgyi órákon,
- szoros kapcsolat az általános iskolákkal, a nevelési tanácsadóval és a gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolattartása,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a felsőfokú továbbtanulás irányítása, segítése,
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése,
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködése, egységes nevelési elvek alkalmazása;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósítása,
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonása,
- a szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról,
- kedvezmények, mentességek biztosítása a Nemzeti köznevelési törvény alapján,

- iskolapszichológus segítő tevékenysége.

– Az osztályfőnök külső szakember segítségét is igényelheti (nevelési tanácsadó, gyermekjóléti szolgálat, iskolapszichológus).

2.7.3. Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt folyik.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények segítségét.

2.7.4. Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

Kiemelten tehetséges tanuló az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden pedagógus, de elsősorban a szaktanár, szakoktató és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, és a legszorosabb együttműködést igényli a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel. A gyakorlati oktatásban különleges tehetséget felmutató tanulók fejlesztése a gyakorlati képzésben részt vevő gazdálkodó szervezetekkel való együttműködés keretében folyik.

- A tehetséggondozás módszereiben célirányos tanulásszervezési eljárásokat alkalmazunk, ösztönözzük a pedagógusok szakirányú továbbképzéseit (tanulásmódszertan, tehetségdiagnosztika).

A tehetségfejlesztés tevékenységei iskolánkban:

- bemeneti mérések, különös tekintettel a motivációra, tehetség-nyilvántartás,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- emelt óraszámú tantárgyak tanítása,
- tehetséggondozó programok,
- tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások, felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre,
- vetélkedő megrendezése, kiállítások szervezése,
- felkészítés a felsőfokú továbbtanulásra, ennek irányítása, segítése,
- személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése,
- kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről,
- Részvétel a Szakma Kiváló Tanulója (SZKTV) és a Szakmai Érettségi Tantárgyi Versenyen (OSZTV),
- tantárgyakhoz köthető, szakmai, sport, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten.

2.8. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösség olyan együttműködésre szerveződött emberi csoport, amelyet a közös érdek, közös cél, közös értékrend és közös tudat tart össze. Fontos az együttes élmény ereje, mert a közös szokások révén kialakult elvárások lesznek a szabályozók. Az igazi tanulói és más emberi közösség a legegyetemesebb emberi, kulturális, vallási, nemzeti és szociális értékek hordozója, közvetítője, amely messzemenően figyelembe veszi a közösség tagjainak egyéni sajátosságait.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

- Fontosnak tartjuk a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítását.
- Nagyon fontos az oktatás és a szabadidős tevékenység gondosan megtervezett, átgondolt munkamegosztása, amely az egymásra épülés teljes rendszerét jelenti. Az iskolai szabadidős tevékenység jó teret biztosít a közösségfejlesztő munkának.
- Az önkormányzás képességének kialakítása.
- A tanulói közösségek fejlesztése során kialakítjuk a közösségekben, hogy pedagógusi segítséggel vagy önállóan, közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- A közösségi nevelés területei iskolánkban: tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák), gyakorlati foglalkozások, egyéb foglalkozások , diák-önkormányzati munka.
- A tanulóközösségek fejlesztésében a tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele.
- A tanulói közösségek irányításánál pedagógusaink alkalmazkodnak az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a serdülő és ifjúkori problémákhoz.

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

- A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek. Olyan pedagógus közösség kialakítására törekszünk, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni és tevékenységüket koordinálni tudja. A közösségi nevelés eredményessége érdekében fontosnak tartjuk az osztályfőnök és a gyakorlati oktató szoros együttműködését.

A tanórán, gyakorlati foglalkozáson megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- A tanulás támogatása egyéni képességekhez igazodó munkaformák előtérbe helyezésével önálló és csoportos munkára támaszkodva, a tanulmányi és a munkaerkölcs erősítésével.
- Különböző, változatos munkaformákkal a közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése kooperatív együttműködéssel (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Gyakorlati foglalkozás keretében a különböző csoportszerepek elsajátítása, kipróbálása. Az egyes munkafolyamatok felelősség-megosztása, az együttműködés és a tájékoztatás szerepeinek gyakorlása.
- Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.

- A tanulók motiválása, kezdeményezéseiknek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása.
- Szociális kompetenciák fejlesztése (empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség).
- Osztálykarácsonyok, névnapok

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.
- A hagyományőrző tevékenységek fejlesztik a közösséget, erősítik a közösséghez való tartozás érzését.
- Sokoldalú és változatos foglalkozásokkal járulunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez:
    - gólyabál,
    - szalagavató,
    - háziversenyek,
    - házi sportversenyek,
    - múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadásokon tett csoportos látogatások.
- Szabadidős tevékenységek:
    - gólyatábor,
    - kenutábor,
    - vitorlástábor.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglevő közösségi munkálatokat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját (diákparlament).

A tanulóknak az intézmény döntési folyamatában való részvételi jogának gyakorlása

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogai gyakorlásának módját a házirend tartalmazza.

A diákkörökkel és a diákönkormányzattal kapcsolatos szabályozás az iskolai SZMSZ-ben és a Házirendben található.

2.9. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a tanuló személyisége harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülők és a pedagógusközösség együttműködése.

Ennek alapja a tanuló iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a tanuló személyiségének kedvező fejlődése.

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, ill. az aktuális feladatokról az iskola tagintézményvezetője, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkel.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a digitális naplón keresztül írásban) tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok kapcsolattartása, együttműködésének formái:

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola tagintézményvezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják: az iskola tagintézményvezetője legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten. Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein. A szülők a gyermekük előrehaladásáról, az esetlegesen felmerült problémákról a digitális naplóból folyamatosan tájékozódhatnak. A hozzáférést a szülők az osztályfőnöktől év elején vehetik át. Amennyiben a szülő igényli az ellenőrző könyvben történő tájékoztatást, arról az adott tanév elején írásban köteles nyilatkozni az osztályfőnöknek.

Együttműködési formák:

- Egyéni beszélgetés
- Szülői értekezlet
- Fogadóóra
- Írásbeli tájékoztató
- Előadások szervezése
- Nyílt tanítási nap a nyolcadikosok és szüleik számára
- Kihelyezett szülői értekezlet az általános iskolák hívására

Az intézményi közösségek kapcsolattartásának rendjét az iskolai SZMSZ tartalmazza.

Az intézmény kapcsolattartása az alábbi szakmai szervezetekkel:

- Gyermek és ifjúságvédelmi szervezetek
- Gyámhatóság
- Szakmai szolgáltató szervezetek
- Nemzeti Közlekedési Hatóság
- RSOE
- Mahart Passnave
- Duna Rapszódia és egyéb hajózási cégek
- Szakszolgálatok
- Iskola egészségügy
- Területileg illetékes kamara
- Gyakorlati képzésben résztvevő gazdálkodó szervezetek
- Iskola képzési profiljába tartozó szakmai szervezetek
- Kulturális és sportszervezetek
- Civil szervezetek

A kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza. Az egyes munkaköri leírások tartalmazzák az intézményi kapcsolattartók feladatait, a kapcsolattartás formáját, módszerét, gyakoriságát és a beszámolási kötelezettséget.

2.10. A tanulmányokhoz kapcsolódó vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

2.10.1. Tanulmányokhoz kapcsolódó vizsgák

Tanulmányokhoz kapcsolódó vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet által előírt esetekben szervez az iskola (magántanulók, előrehozott érettségizők, intézményvezetői határozat, nevelőtestületi döntés alapján kötelezettek esetében).

A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell a tanulót és a szülőt. A tájékoztatásnak legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt meg kell történnie. Vizsgát – a rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.

Gyakorlati vizsgát kell tenni szóbeli vizsgával együtt a készségtárgyakból: ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés és sport, informatika.

Ha a tanuló a vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.

A szabályosan megtartott tanulmányokhoz kapcsolódó vizsga nem ismételhető.

Az osztályozó, a különbözeti, a pótló és a javítóvizsga követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült a Pedagógiai Program részét képező helyi tanterv, adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. Az intézmény három időszakot biztosít a lebonyolításra: augusztus, január és április folyamán. (Intézményi döntés szerint) A vizsgaidőszakok pontos időpontjait az iskolai éves ütemterv tartalmazza, melyet közzé teszünk az intézmény honlapján.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak a félévi és év végi osztályzatok megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait magántanulóként végzi,
- előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni az adott tantárgyból,
- hiányzása a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható,
- amennyiben a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

Ha a tanuló hiányzása adott félévben meghaladja adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a nevelőtestület dönthet az osztályozó vizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a szakképzésre felkészítő képzési szakaszban az elméleti órák 20%-át, a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga letétele mellett lehetséges. A szakképzésben a gyakorlati oktatásra vonatkozó mulasztásokkal kapcsolatos szabályokat az intézmény szakmai programja tartalmazza.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:

- írásbeli határozat alapján engedélyezték,
- tanulmányait a (9., 10., 11., 12.) évfolyamon valamely tantárgyból emelt szinten kívánja folytatni és ezt megelőzően csak középszinten tanulta,
- átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni, és az előző iskolájából eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.

Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

Javítóvizsga

Ha a tanuló a tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket vagy nem jelenik meg, évet ismételni köteles. A javítóvizsga időpontját a szorgalmi időszak lezárásakor az iskola bejáratára kifüggesztjük és az iskola honlapján is közzétesszük.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán két ízben konzultációs lehetőséget biztosíthat (június, augusztus).

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:

- neki fel nem róható okból elkésik, távol marad,
- megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.

A pótló vizsgát – az tagintézményvezető döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

2.10.2. Alkalmassági vizsga

A szakképző évfolyamra történő jelentkezéssel egyidőben orvosi alkalmassági vizsgálaton kell részt venniük a tanulóknak,. A vizsgálat díjköteles. Összegét jogszabály határozza meg. A vizsgálatot végző orvosokról tájékoztatást az iskola ad.

A vizsgálat a hajóskönyv kiváltásakor – legkorábban a 11. évfolyamon – is elvégeztethető.

2.11. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

Az intézményünk tanulói közé felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni, amely jelentkezés alapján történik.

Felvétel

Iskolánk a felvételi kérelmekről az alábbiak szerint dönt:

- szakgimnázium esetén a tanulmányi eredmények; továbbá a szakképzésre vonatkozó jogszabályok szerinti egészségügyi, pályaalkalmassági követelmények teljesítése,
- szakközépiskola esetén az általános iskolai tanulmányi eredmények és az egészségügyi, pályaalkalmassági követelmények teljesítése.

A jelentkezés rendjét és a felvételi eljárást a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet szabályozza.

Iskolánk felvételi tájékoztatót készít, és azt a honlapján nyilvánosságra hozza, valamint a KIFIR rendszerében az előírt időpontig elhelyezi. A felvételi tájékoztató tartalmazza:

- az iskola OM-azonosítóját, telephelyenként a meghirdetett tanulmányi területek leírását, az azokat jelölő belső kódokat,
- a felvételi eljárás rendjét,
- a felvételi kérelmek elbírálásának, rangsorolásának módját, szabályait, ezen belül különösen a teljesítmények értékelésének módját és figyelembe vételének arányait,
- szakképzésre vonatkozó szabályok alapján az egészségügyi, pályaalkalmassági követelményeket.

Intézményünk az alábbi szabályok szerint tart felvételi eljárást:

Felvételi eljárásunk során az általános iskola 7. osztály év végi és 8. osztály félévi eredmények, illetve pályaorientációs beszélgetés alapján számítunk felvételi pontszámot. Az összpontszám kialakításánál az álatalános iskolai jegyeket 60%-ban, a pályaorientációs beszélgetést 40%-ban számítjuk be.

A pályaorientációs beszélgetés témakörei: érdeklődési kör, hobbi, szabadidős tevékenység, sport, hajózás, turizmus, általános földrajzi tájékozottság, idegen nyelv tudás.

Figyeljük a logikus gondolkodást, a szövegértési kompetenciát, a kommunikációs készségeket, nonverbális interakciókat, társas viselkedési formákat.

A pályaorientációs beszélgetések felvételi bizottságok előtt zajlanak.

Másik intézményből történő átvételről az tagintézményvezető dönt az alábbiak szerint:

Átvétel

A felsőbb évfolyamra jelentkezéskor az iskola vizsgálja a: *tanuló megelőző tanulmányait, a választandó osztály befogadóképességét, az osztály struktúráját.* Az átvételt megelőzően az iskola különbözeti vizsgát írhat elő a jelentkezőnek.

A vizsga idejét az iskola igazgatója határozza meg.

Az átvétel igazgatói határozattal engedélyezhető:

- előzetes tanulmányok beszámításával,

továbbá:

- különbözeti vizsgával,
- egyéni segítségnyújtással,
- türelmi idő biztosításával,
- évfolyamismétléssel.

A szakképzésre vonatkozó további átvételi szabályokat az iskola szakmai programja tartalmazza.

Az iskola lehetőséget biztosít más iskolában tanuló diákok átvételére. Az átvételről való döntés a tagintézmény vezetőjének jogköre, döntése előtt köteles kikérni a tagintézményvezető-helyettes véleményét. A tanuló átvételére azonos ágazati tantervű iskolából van lehetőség. Az átvételkor figyelembe kell venni az átveendő tanuló magatartását, szorgalmát és a vele szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket.

Az átvételkor különbözeti vizsga letétele akkor írható elő, ha a tanult tananyagban vagy annak ütemezésében jelentős eltérés állapítható meg. A tagintézményvezető lehetőséget biztosíthat arra, hogy a különbözeti vizsgát a felvételtől számított maximum három hónapon belül tegye le az átvett tanuló, ebben az esetben a felkészüléshez egyéni segítségnyújtást kell biztosítani az átvett tanuló számára. Lehetőség van arra is, hogy – a tanuló, fiatalkorú tanuló esetén a szülő és a tanuló együttes kérésére – évfolyamismétléssel eggyel alacsonyabb évfolyamú osztályba kerüljön a diák.

3. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

3.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői:

- 22/2016. (VIII. 25.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról kiadott 22/2016. (VIII. 25.) EMMI rendelet alapján (9. melléklet – Kerettanterv a szakgimnáziumok 9-12. évfolyama számára)
- A szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet

3.1.1. A 2016/17. tanévtől szakgimnázium 9. évfolyam, felfutó rendszerben:

Kerettanterv a szakgimnáziumok 9-12. évfolyama számára, hető óraszámmal

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9-12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	*556*	-	-
Magyar irodalom[1]	*2*	*3*	*3*	*3*			
Magyar nyelvtan[2]	*2*	*1*	*1*	*1*			
Idegen nyelv[3]	4	4	4	4	*556*	4	124
Matematika[4]	3	3	3	3	*417*	-	-
Történelem	2	2	3	3	*345*	-	-
Etika	-	-	-	1	*31*	-	-
Informatika[5]	2	2	-	-	*144*	-	-
Művészetek	-	-	1	-	*36*	-	-
Testnevelés	5	5	5	5	*695*	-	-
Osztályfőnöki	1	1	1	1	*139*	-	-
Kötelező komplex természettudományos tantárgy[6]	3	-	-	-	*108*	-	-
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika	-	2	2	2	*206*	-	-
Kötelezően választható tantárgy: Érettségi tantárgy, vagy Idegen nyelv, vagy Kémia*, vagy Informatika, vagy Szakmai tantárgy**	-	-	2	2	*134*	-	-
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	*36*	-	-
Érettségire épülő (fő) szakképesítés	8	8	7	7	*(1045+453)* *1498*	31	961
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés	3	4	3	3		-	-
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	36	35	35		35	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31		31	
Éves összes óraszám	**1260**	**1296**	**1260**	**1085**	***4901***	**1085**	**1085**

Magyar nyelvtan[2]: tantárgy adott tanévben csoporbontásban tanítható 24 fő osztálylétszám felett - a szakos ellátottság és az órabanki óraszám figyelembevételével - a Centrum engedélye alapján.

Idegen nyelv[3]: tantárgy csoporbontásban tanítható – választott német és angol nyelv szerint; toábbá 24 fő homogén csoportlétszám felett is alkalmazható a csoportbontás - a szakos ellátottság és az órabanki óraszám figyelembevételével - a Centrum engedélye alapján; kis létszámú csoport esetén a nyelvi csoportok kialakítása évfolyamonként is megszervezhető, a kialakított új csoport létszáma nem haladhatja meg a 24 főt.

Matematika[4] tantárgy adott tanévben csoporbontásban tanítható 24 fő osztálylétszám felett - a szakos ellátottság és az órabanki óraszám figyelembevételével - a Centrum engedélye alapján.

Informatika[5] tantárgy az adott tanévben csoporbontásban tanítható 18 fő osztállylétszám felett - a szakos ellátottság figyelembevételével - a Centrum engedélye alapján.
Kötelező komplex természettudományos tantárgy[6] a tantárgyi tartalom és a szakos ellátottság figyelembe vételével, a tantárgy 1-1-1 vagy 2-1 bontásban is tanítható, a félévi és évvégi osztályzatok egy osztályzatként kerülnek meghatározásra.
* Amennyiben az iskola a Kémia tantárgyat választja, a szakgimnáziumi kerettantervben megtalálható 144 órás (két évfolyamos) tantárgyi kerettantervet kell használnia. A választás a 2018/2019. tanévben kezdődhet felmenő rendszerben.
** Az órakeret a Katonai alapismeretek tantárgy oktatására is fordítható.

A 2016/17. tanévtől szakgimnázium 9. évfolyam, felfutó rendszerben

Kerettanterv a szakgimnáziumok 9-12. évfolyama számára, éves óraszámmal

Tantárgyak	**9. évf.**	**10. évf.**	**11. évf.**	**12. évf.**	**13. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	144	144	144	124	-
Magyar irodalom[1]	*72*	*108*	*108*	*93*	
Magyar nyelvtan[2]	*72*	*36*	*36*	*31*	
Idegen nyelv[3]	144	144	144	124	124
Matematika[4]	108	108	108	93	-
Történelem	72	72	108	93	-
Etika	-	-	-	31	-
Informatika[5]	72	72	-	-	-
Művészetek	-	-	1	-	-
Testnevelés	180	180	180	155	-
Osztályfőnöki	36	36	36	31	-
Kötelező komplex természettudományos tantárgy[6]	108	-	-	-	-
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika	-	72	72	72	-
Kötelezően választható tantárgy: Érettségi tantárgy, vagy Idegen nyelv, vagy Kémia*, vagy Informatika, vagy Szakmai tantárgy**	-	-	72	72	-
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	36	-	-	-
Érettségire épülő (fő) szakképesítés	288	288	252	252	31
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés	108	144	108	108	-

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13. évf.
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	36	35	35	35
Tanítási hetek száma	36	36	36	31	31

3.1.2. Két éves szakgimnáziumi szakképesítések

Két éves szakgimnáziumi - érettségire épülő - szakképesítések óraterv táblázata minden ágazat esetében 2016/2017. tanévtől heti óraszámmal

Tantárgyak	1/13. évf.	2/14. évf.	1/13-2/14. évf. óraszám összesen
Szakmai idegen nyelv	4	4	268
Érettségire épülő szakképesítés órakerete	31	31	2077
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	
Tanítási hetek száma	36	31	
Éves összes óraszám	**1260**	**1085**	**2345**

Két éves szakgimnáziumi - érettségire épülő - szakképesítések óraterv táblázata minden ágazat esetében 2016/2017. tanévtől éves óraszámmal

Tantárgyak	1/13. évf.	2/14. évf.	1/13-2/14. évf. óraszám összesen
Szakmai idegen nyelv	144	124	268
Érettségire épülő szakképesítés órakerete	1116	961	2077
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	
Tanítási hetek száma	36	31	
Éves összes óraszám	**1260**	**1085**	**2345**

A 54 841 01 Hajózási technikus (hajózási üzemeltetési vezető) szakképesítéshez tartozó tantárgyak és heti óraszámok évfolyamonként (30/2016. (VIII. 31.) NGM)

		9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy	e	gy		e	gy		e	gy	e	gy	e	gy		e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	**3**	**8**	**4**	**8**	**140**	**8,5**	**1,5**	**140**	**6**	**4**	**15,5**	**15,5**	**12**	**19**	**160**	**15,5**	**15,5**
	Összesen	**11,0**		**12,0**			**10,0**			**10,0**		**31**		**31**			**31**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**											**0,5**					**0,5**	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	**Foglalkoztatás I.**											**2**					**2**	
11753-16 Fedélzeti ismeretek	**Fedélzeti gyakorlat**		**1**		**1**								**1**		**3**			**1**
	Fedélzeti elmélet	**1**												**1**				
11754-16 gépházi ismeretek	**Gépházi alapok**	**2**												**1**				
	Gépházi alapok gyakorlat		**3**												**4**			
	Hajógépek elmélete			**2**										**2**				
	Hajógépek gyakorlata										**2**		**5**		**3**			**5**
11649-16 Matróz vizsga	**Matróz alapismeretek**			**1**										**1**				
	Matróz alapismeretek gyakorlat		**2**		**6**										**6**			
11755-16 Jogszabályok, szabályzatok	**Jogszabályok, szabályzatok**			**1**										**1**				

		9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy	e	gy		e	gy		e	gy	e	gy	e	gy		e	gy
11964-16 Hajóvillamossági alaptevékenység	**Hajóvillamossági alaptevékenység elmélet**	**2**					**1**							**2**				
	Hajóvillamossági alaptevékenység gyakorlat				**1**			**1**							**2**			
11757-16 Szakmai nyelv (német, angol)	**Szakmai nyelv**									**4**		**4**					**4**	
11963-16 Hajózási földrajz, vízrajz, meteorológia	**Hajózási földrajz, vízrajz meteorológia**						**1**							**2**				
11765-16 Kisgéphajó vezetése	**Kisgéphajó**									**2**				**2**				
	Vezetési gyakorlat										**1**				**1**			
52 841 01 Hajózási üzemeltetési vezető	**Hajózási műszaki üzemvitel, hajóbiztonság**						**3**											
	Hajózási műszaki üzemvitel, hajóbiztonság gyakorlat							**1,5**										
	Kereskedelmi, adó és számviteli alapismeretek						**4,5**											
	Vízrajzi ismeretek						**1**											

		9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy	e	gy		e	gy		e	gy	e	gy	e	gy		e	gy
11630-16 Elektronikus navigáció	**Elektronikus navigáció**											**4**					**4**	
11966-16 Kisgéphajó vezető A	**Kisgéphajó A elmélet**											**3**					**3**	
	Kisgéphajó A gyakorlat												**4,5**					**4,5**
11965-16 Hajóvillamosság a gyakorlatban	**Hajóvillamosság a gyakorlatban**											**2**					**2**	
	Hajóvillamosság a gyakorlatban, gyakorlat												**5**					**5**

A 54 841 01 Hajózási technikus (szállodahajós, szállodai személyzet) szakképesítéshez tartozó tantárgyak és heti óraszámok évfolyamonként (30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet)

		9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy	e	gy		e	gy		e	gy	e	gy	e	gy		e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	**2**	**9**	**4**	**8**	**140**	**6**	**4**	**140**	**5**	**5**	**20**	**11**	**12**	**19**	**160**	**15,5**	**15,5**
	Összesen	**11,0**		**12,0**			**10,0**			**10,0**		**31,0**		**31,0**			**31,0**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**											**0,5**					**0,5**	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	**Foglalkoztatás I.**											**2**					**2**	
11647-16 Szállodahajós alapismeret	**Szállodai tevékenységek**	**1**																
	Szállodai tevékenységek gyakorlat		**1**															
11648-16 Szállodahajós, szállodai recepciós	**Szállodai adminisztráció**			**0,5**														
	Szállodai adminisztráció gyakorlat				**1**													
	Szállodai Kommunikáció			**0,5**														

		9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy	e	gy		e	gy		e	gy	e	gy	e	gy		e	gy
11644-16 Hajópincér-bárpincér	**Felszolgálás alapjai**						**1**											
	Felszolgálás alapjai gyakorlat							**1,5**										
	Felszolgálás									**1**								
	Felszolgálás gyakorlat										**2**							
	Italok csoportosítása									**1**								
	Italok csoportosítása gyakorlat										**1**							
11523-16 A pincér szakmai idegen nyelv	**Szakmai idegen nyelv**									**1**								
12096-16 A Szakács szakmai idegen nyelv	**Szakmai idegen nyelv**									**1**								
11561-16 A Gazdálkodási ismeretek	**Gazdálkodás**						**1**											
	Kereskedelmi, adó és számviteli ismeretek						**0,5**											
11518-16 Élelmiszerismeret	**Általános élelmiszerismeret**						**1**											
11519-16 Az Élelmiszerbiztonsági alapismeretek	**Élelmiszerbiztonság**						**0,5**											
12094-16 Az Ételkészítési ismeretek alapjai	**Ételkészítési ismeretek**						**1**											
	Ételkészítési ismeretek gyakorlat							**1,5**										

		9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy	e	gy		e	gy		e	gy	e	gy	e	gy		e	gy
11646-16 Nemzetközi és hajós ételkészítés	**Nemzetközi és hajós ételkészítés**						**1**											
	Nemzetközi és hajós ételkészítés gyakorlat							**1**			**1**							
11753-16 Fedélzeti ismeretek	**Fedélzeti elmélet**	**1**											**1**					
	Fedélzeti gyakorlat		**4**		**1**									**3**				**1**
11649-16 Matróz vizsga	**Matróz alapismeretek**			**1,5**									**1**					
	Matróz alapismeretek gyakorlat		**4**		**6**									**6**				
11963-16 Hajózási földrajz, vízrajz, meteorológia	**Hajózási földrajz, vízrajz, meteorológia**			**1**									**2**					
11765-16 Kisgéphajó vezetése	**Kisgéphajó**									**1**			**2**					
	Vezetési gyakorlat										**1**			**1**				
11754-16 Gépházi alapismeretek	**Gépházi alapismeretek**			**0,5**									**1**					
	Gépházi alapismeretek gyakorlat				**2**									**4**				
	Hajógépek elmélete									**2**			**2**					
	Hajógépek gyakorlata												**3**		**3**			**5**
11964-16 Hajóvillamossági alaptevékenység	**Hajóvillamossági alaptevékenység elmélet**											**2**		**2**				
	Hajóvillamossági alaptevékenység gyakorlat												**2**		**2**			
11965-16 Hajóvillamosság a gyakorlatban	**Hajóvillamosság a gyakorlatban**											**1**					**2**	
	Hajóvillamosság a												**3**					**5**

		9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy	e	gy		e	gy		e	gy	e	gy	e	gy		e	gy
	gyakorlatban gyakorlat																	
11966-16 Kisgéphajó vezető **A**	**Kisgéphajó A elmélet**											**3**					**3**	
	Kisgéphajó A gyakorlat												**3**					**4,5**
11630-16 Elektronikus navigáció	**Elektronikus navigáció**											**4**					**4**	
11755-16 Jogszabályok, szabályzatok	**Jogszabályok, szabályzatok**											**1,5**		**1**				
11757-16 Szakmai nyelv (német, angol)	**Szakmai nyelv**											**4**					**4**	

54 841 05 Vasútforgalmi szolgálattevő szakképesítéshez tartozó tantárgyak és heti óraszámok évfolyamonként (30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet)

		9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy	e	gy		e	gy		e	gy	e	gy	e	gy		e	gy
A szakmai képzés órakerete	Összesen	**11**	**0**	**10**	**2**	**140**	**6,5**	**3,5**	**140**	**8,5**	**1,5**	**21**	**10**	**26,5**	**4,5**	**160**	**21**	**10**
	Összesen	**11**		**12**			**10**			**10**		**31,0**		**31**			**31,0**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**											**0,5**					**0,5**	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	**Foglalkoztatás I.**											**2**					**2**	
12118-16 Közlekedés általános ismerete	**Közlekedési alapismeretek**	**2**												**2**				
	Közlekedés alágazatok technikája	**1**		**1**										**2**				
	Közlekedésüzemvitel	**1,5**		**1,5**										**3**				
11983-16 Vasútüzemi ismeretek	**Vasúti pályák**			**1**										**1**				
	Vasúti gépészeti ismeretek						**1,5**			**1**		**3,5**		**2,5**			**3,5**	
	Vasútföldrajz	**2**		**1**										**3**				
	Vasúti gépészeti ismeretek gyakorlat												**2**					**2**
11984-16 Pályavasúti berendezések ismerete	**Biztosítóberendezések**						**1**			**1**		**2**		**2**			**2**	
	Távközlési és Erősáramú berendezés ismeretek									**1**		**1**		**1**			**1**	
	Pályavasúti berendezések gyakorlat												**2**					**2**
11981-16 Biztosítóberendezési ismeretek	**Állomási biztosítóberendezések**	**0,5**		**0,5**			**0,5**											

		9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy	e	gy		e	gy		e	gy	e	gy	e	gy		e	gy
11985-16 Vasúti jelzési ismeretek	**Jelzési ismereretek**	**1**		**1,5**			**1**			**1**				**4,5**				
	Jelzési ismeretek gyakorlat				**1**			**2**							**4,5**			
11979-16 Vasúti jelzési alapismeretek	**Jelzési alapismeretek**	**1,5**		**1**														
	Jelzési alapismeretek gyakorlat				**1**													
11986-16 Vasúti forgalmi ismeretek	**Forgalmi ismeretek**			**1**			**1,5**			**3**		**12**		**5**			**12**	
	Forgalomszabályozás gyakorlat												**6**					**6**
11980-16 Vasúti forgalmi alapismeretek	**Forgalmi alapismeretek**	**1**		**1,5**			**1**			**1,5**								
	Forgalmi gyakorlat							**1,5**			**1,5**							
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**0,5**												**0,5**				

3.1.3. Nyelvi előkészítő szakgimnáziumi osztály

Nyelvi előkészítő évfolyam óraszámai a szakgimnáziumban

51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 14. sz. melléklet
(kerettanterv.ofi.hu/20160825_szakgimnazium.doc)

XI.

Tantárgyak	óraszám/hét
Idegen nyelv[3]	18
Fő nyelv	*14*
Második idegen nyelv	*4*
Testnevelés és sport	5
Informatika[5]	3
Képességfejlesztés[7]	3
Matematika[4]	*2*
Tanulás tanítás[8]	*1*
Osztályfőnöki	1
Összesen	**30**

Idegen nyelv[3]: tantárgy csoporbontásban tanítható – választott német és angol nyelv szerint; toábbá 24 fő homogén csoportlétszám felett is alkalmazható a csoportbontás - a szakos ellátottság és az órabanki óraszám figyelembevételével- a Centrum engedélye alapján; kis létszámú csoport esetén a nyelvi csoportok kialakítása évfolyamonként is megszervezhető, a kialakított új csoport létszáma nem haladhatja meg a 24 főt.

Képességfejlesztés[7]: Az iskola a Matematika és a Tanulás tanítása tantárgyban valósítja meg a képességfejlesztést 2017/2018. tanévtől

Matematika[4] tantárgy adott tanévben csoporbontásban tanítható 24 fő osztálylétszám felett - a szakos ellátottság és az órabanki óraszám figyelembevételével - a Centrum engedélye alapján.

Tanulás tanítás[8] tantárgy adott tanévben csoporbontásban tanítható 24 fő osztálylétszám felett - a szakos ellátottság és az órabanki óraszám figyelembevételével - a Centrum engedélye alapján.

3.1.4. A 2016/17. tanévtől szakközépiskola 1/9. évfolyam, felfutó rendszerben:

A közismereti képzés heti óraszámai kerettanterv szerint

22/2016. (VIII. 25.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról (10. melléklet – Kerettanterv a szakközépiskolák 9–13. évfolyama számára)

A közismereti és szakmai órák aránya

Területek		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
Közismeret	Kötött órák	15 óra	9 óra	6 óra
	Szabadon felhasználható órakeret	3 óra	2 óra	3,5 óra
	Összesen	*18 óra*	*11 óra*	*9,5 óra*
Szakmai elmélet és gyakorlat	Kötött órák	14,5 óra	23 óra	23 óra
	Szabadon felhasználható órakeret	2,5 óra	2 óra	2,5 óra
	Összesen	*17 óra*	*25 óra*	*25,5 óra*
Heti összes óraszám		**35 óra**	**36 óra**	**35 óra**

A közismereti órák eloszlása

Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom	2 óra	1 óra	–
Idegen nyelv	2 óra	2 óra	2 óra
Matematika	2 óra	1 óra	–
Társadalomismeret	2 óra	1 óra	–
Természetismeret	3 óra	–	–
Testnevelés*	5 óra	5 óra	5 óra***
Osztályközösség-építő Program	1 óra	1 óra	1 óra
*Szabad órakeret***	*1 óra*	*0 óra*	*1,5 óra*
Összesen:	**18 óra**	**11 óra**	**9,5 óra**

* Az Nkt. értelmében az iskoláknak az adott osztályokban csak azokon a tanítási napokon kell megszervezniük a mindennapos oktatást (legalább napi egy testnevelésóra keretében), amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik. Ha ennek eredményeként a heti öt testnevelésóra nem teljesíthető, a fennmaradó órák a szabad órakeret részévé válnak, így annak felhasználásáról az intézmények dönthetnek.

** A szabad órakeret felhasználásáról az iskola dönt, így például az informatika oktatását is beemelheti a helyi tantervébe (ehhez a kerettanterv külön informatika tantárgyi kerettantervet is ajánl).

*** A szakközépiskola 11. évfolyamán a szakgimnázium számára készült testnevelés és sport kerettanterv 11–12. évfolyamának tartalmából lehet választani a rendelkezésre álló óraszámoknak megfelelően. (Ez nem érvényes a háromórásra tervezett testnevelés és sport kerettantervre, amely már csak három évfolyamra [9–11.] készült.)

A közismereti órák eloszlása a tagintézményben

34 841 03 Hajós szakmunkás
34 543 05 Kishajóépítő- karbantartó

Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom	2 óra	1 óra	–
Idegen nyelv - angol	2 óra	2 óra	2 óra
Idegen nyelv - német	2 óra	1 óra	2 óra
Matematika	2 óra	1 óra	–
Társadalomismeret	2 óra	1 óra	–
Természetismeret	3 óra	–	–
Testnevelés	4 óra	4 óra	4 óra
Osztályközösség-építő Program	1 óra	1 óra	1,5 óra
Összesen:	**18 óra**	**11 óra**	**9,5 óra**

A 34 841 03 Hajós szakmunkás szakképesítéshez tartozó tantárgyak és heti óraszámok évfolyamonként (30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet)

		Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással								Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül				
		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam		1. évfolyam			2. évfolyam	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy		e	gy		e	gy	e	gy		e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	**6,5**	**8**	**140**	**8**	**15**	**140**	**10,5**	**12,5**	**12,5**	**19**	**160**	**14**	**17,5**
	Összesen	**14,5**			**23**			**23**		**31,5**			**31,5**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**							**0,5**		**0,5**				
,511497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**							**2**		**2**				
11753-16 Fedélzeti ismeretek	**Fedélzeti gyakorlat**		**2**						**2**		**2**			**3**
	Fedélzeti elmélet	**1**								**1**				
11754-16 Gépházi ismeretek	**Gépházi alapok elmélet**	**3**			**1**			**1**		**3**			**1**	
	Gépházi alapok gyakorlat		**4**			**1**			**2**		**4**			**2**
	Hajógépek elmélete				**4**			**2**		**1**			**3**	
	Hajógépek gyakorlata					**5**			**5,5**		**4**			**8,5**
11649-16 Matróz vizsga	**Matróz alapismeretek**	**0,5**			**1**					**2**				
	Matróz alapismeretek gyakorlat		**2**			**7**			**2**		**8**			**1**
11755-16 Jogszabályok, szabályzatok	**Jogszabályok, szabályzatok**				**1**					**1**			**2**	
11964-16 Hajóvillamossági alaptevékenység	**Hajóvillamossági alaptevékenység elmélete**	**2**			**1**			**1**		**2**			**2**	
	Hajóvillamossági alaptevékenység gyakorlata					**2**			**1**		**1**			**3**
11757-16 Szakmai nyelv (német)	**Szakmai nyelv**							**4**					**6**	

A 34 543 05 Kishajóépítő- karbantartó szakképesítéshez tartozó tantárgyak és heti óraszámok évfolyamonként (30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet

		Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással								Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül				
		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam		1. évfolyam			2. évfolyam	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy		e	gy		e	gy	e	gy		e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	**8,5**	**7**	**140**	**9**	**14**	**140**	**10**	**13,5**	**15,5**	**18**	**160**	**11**	**18**
	Összesen	**15,5**			**23**			**23,5**		**33,5**			**29**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**							**0,5**		**0,5**				
1149-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**							**2**		**2**				
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**0,5**								**0,5**				
10488-12 Fa megmunkálása, fahajók építése	**Famegmunkálási ismeret**	**2**			**1**					**2**			**0,5**	
	Faipari anyagismeret	**1**								**1**				
	Műszaki rajz	**1,5**								**1,5**				
	Fahajóépítés szakrajz				**1,5**								**1,5**	
	Fahajó-építési gyakorlat		**6**			**5**					**11**			**2**
10489-12 Műanyag gyártása, műanyaghajók építése	**Hajó szerkesztés elvei**	**2**								**2**				
	Műanyag hajók gyártása				**1**			**2,6**		**1,5**			**2**	
	Műanyag hajóépítés anyagai				**1**								**1**	
	Műanyag hajóépítés gyakorlata					**3**			**6,5**					**9**
10490-12Hajóberendezések, szerelvények, készítése, beépítése	**Hajóberendezések, szerelvények**				**1**			**1**		**1**			**1**	
	Hajóberendezés, szerelvényezés gyakorlata					**2**			**2**		**2**			**2**

		Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással								Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül				
		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam		1. évfolyam			2. évfolyam	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy		e	gy		e	gy	e	gy		e	gy
11752-16 Kishajó javítása, karbantartása,hajó átadása	**Fémek tulajdonsága, mechanikája megmunkálása**	**1**			**1**					**1**			**1**	
	Hajójavítás, karbantartás							**1**					**1**	
	Hajójavítás, karbantartás gyakorlata								**2**					**2**
10492-12 Hajógépészeti, elektronikai berendezések beépítése	**Hajógépészet, hajóelektromosság**				**1**			**1**		**1**			**1**	
	Hajógépészeti gyakorlat					**3**			**2**		**3**			**2**
10493-12 Biztonságos munkavégzés, gazdasági, vállalkozási teendők	**Biztonságos munkavégzés**	**0,5**								**0,5**				
	Gazdasági, vállalkozási ismeretek				**1**			**1**		**1**			**1**	
	Számítástechnikai ismeretek				**0,5**			**1**		**0,5**			**1**	
	Biztonságos munkavégzés gyakorlata		**1**			**1**			**1**		**2**			**1**

3.1.5. Kerettanterv a szakgimnázium 11-12. évfolyama számára a 2017/18. tanévben kifutó rendszerben

A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet mellékletei:6. sz. 6. melléklet – Kerettanterv a szakközépiskolák 9–12. évfolyama számára

A szakképzési kerettantervekről szóló 14/2013 (IV.05) NGM rendeletben kiadott szakképzési kerettantervek

Tantárgyak	**10. évf.**	**11. évf.**	**12. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4
Magyar irodalom[1]		3	3
Magyar nyelvtan[2]		1	1
Idegen nyelvek[3]	3+1[1]	3+1[1]	3+1[1]
Matematika[4]	3	3	3+1[1]
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	3+1[1]	3
Etika		1	
Biológia – egészségtan	2	2	1
Fizika	2	1	
Kémia	1		
Földrajz	1		
Művészetek (rajz és vizuális kultúra)	1		
Informatika	1[1]		
Testnevelés és sport	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1
*Szakmai tárgyak órakerete,- közlekedésgépész, közlekedés ágazat - amelyből 1óra (szakmai irányú képzésre) szabadon tervezhető**	7	8	11
Második idegen nyelv	**2**[1]	**2**[1]	**2**[1]
Rendelkezésre álló órakeret	**36**	**35**	**35**

A szakképzési kerettantervek alapján, ágazatonként különböző tartalommal.

Magyar nyelvtan[2]: tantárgy adott tanévben csoporbontásban tanítható 24 fő osztálylétszám felett - a szakos ellátottság és az órabanki óraszám figyelembevételével - a Centrum engedélye alapján.

[1] Egy óra a szabadsáv terhére

Idegen nyelv[3]: tantárgy csoporbontásban tanítható – választott német és angol nyelv szerint; toábbá 24 fő homogén csoportlétszám felett is alkalmazható a csoportbontás - a szakos ellátottság és az órabanki óraszám figyelembevételével - a Centrum engedélye alapján; kis létszámú csoport esetén a nyelvi csoportok kialakítása évfolyamonként is megszervezhető, a kialakított új csoport létszáma nem haladhatja meg a 24 főt.

Matematika[4] tantárgy adott tanévben csoporbontásban tanítható 24 fő osztálylétszám felett - a szakos ellátottság és az órabanki óraszám figyelembevételével - a Centrum engedélye alapján.

Második idegen nyelv: a szabályozás az Idegen nyelv[3] alatt megfogalmazottak szerint érvényesülhet.

Egy éves szakirányú 54 841 01 Hajózási technikus szakképesítés megszerzésére irányuló képzés (beszámítós) óraterv táblázata a 2017/2018. tanévtől heti óraszámmal[2]

Tantárgyak	5/13. évf.	5/13. évf. óraszám összesen
Szakmai idegen nyelv (német)[a]	4	124
Érettségire épülő szakképesítés órakerete	31	961
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	-
Tanítási hetek száma	31	1085
Éves összes óraszám	**1085**	**1085**

Szakmai idegen nyelv (német)[a]: a 14/2013. (IV.05) NGM rendelettel kiadott szakképzési kerettanterv és a 25/2016. (II. 25.) Korm. rendelet 4. § alapján - az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet – a beszámításos kifutó képzések esetében a 54 841 01 Hajózási technikus szakképesítésre történő felkészítésben a helyi tanterv heti 4 óra német nyelvi ismeretekkel egészül ki.

[2] A szakmai idegen nyelv 2017. szeptember 29-én került beépítésre. A 2016/2017. tanévre nem határozták meg, az átadott pedagógiai program nem tartalmazta. (2017. szeptember 29.)

54 841 01 Hajózási technikus szakképesítés tantárgyai és heti óraszáma évfolyamonként (14/2013 (IV.05) NGM)

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak	Ágazati szakképzés a közismereti oktatással párhuzamosan											Ágazati szakképzés közismeret nélkül			Szakképesítés-specifikus utolsó évf.	
		9.			10.			11.			12.		1/13			5/13 és 2/14.	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy	e	gy		e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkavédelemi alapismeretek	0,5											0,5				
10416-12 közlekedéstechnikai alapok	Közlekedési ismeretek	1											1				
	Műszaki rajz	1,5			1								2,5				
	Mechanika				2								2				
	Gépelemek-géptan							2			1		3				
	Technológiai alapismeretek				1			1			2		4				
	Elektrotechnika-elektronika							2			2		4				
10417-12 Közlekedéstechnikai gyakorlatok***	Karbantartási gyakorlatok (matróz alapismeretek beépítésre kerül az egy óra szabadsáv terhére)		2+1[3]	70		2+1[2]	105		2+1[2]	140		2		10	80		
	Mérési gyakorlatok											3+1[2]		4	80		
11499-12 Foglalkoztatás II	Foglalkoztatás															0,5	

[3] Szabadon tervezhető óra

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak	Ágazati szakképzés a közismereti oktatással párhuzamosan											Ágazati szakképzés közismeret nélkül			Szakképesítés-specifikus utolsó évf.	
		9.			10.			11.			12.		1/13			5/13 és 2/14.	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy	e	gy		e	gy
11498-12 Foglalkoztatás I.	Elhelyezkedést-munkavállalást segítő idegen nyelv: angol, vagy német, vagy francia, vagy orosz (5-ös szint)**															2	
10465-12 Csoportmunkák szervezése	Jogi, biztonság-technikai és vezetési ismeretek															2	
	Árufuvarozás és személyszállítás															2	
	Hajósmunkák a gyakorlatban***																2
10466-12 Hajógépüzem működése	Hajóelmélet, hajószerkezettan															2	
	Hajógéptan															2	
	Hajóvillamosságtan															2	
	Hajógépüzemi gyakorlat***																3,5
10467-12 Hajóvezetés	Hajózási szabályzat, hajóvezetéstan															4	
	Hajózási földrajz és vonalismeret															1	
	Elektronikus navigáció															1	
	Hajóvezetési gyakorlat																7
összes óra		3	3	70	4	3	105	5	3	140	5	6	17	14	160	18,5	12,5
összes óra		6			7			8			11		31			31	

54 841 08 Vízi közlekedésüzemvitel-ellátó szakképesítés tantárgyai és heti óraszáma évfolyamonként (14/2013 (IV.05) NGM)

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak	Ágazati szakképzés a közismereti oktatással párhuzamosan											Ágazati szakképzés közismeret nélkül			Szakképesítés-specifikus utolsó évf.	
		9.			10.			11.			12.		1/13			5/13 és 2/14.	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy	e	gy		e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkavédelemi alapismeretek	0,5											0,5				
10496-12 Szállítási alapok	Közlekedési alapismeretek	2			1			1			2		6				
	Közlekedési alapismeretek gyakorlat**		+1[4]	30		1+1[3]	45		+1[3]	40		+1[3]		3	50		
	Közlekedési földrajz				1			1			2		4				
	Közlekedésbiztonság és –védelem	0,5			1			1					2,5				
	Közlekedés üzemvitel	2			1			1			2		6				
	Közlekedés üzemvitel gyakorlat**			40		1	60		1	70				4	80		
	Közlekedés-gazdasági és jogi ismeretek							2			3		5				
	Közlekedés-gazdasági és jogi ismeretek gyakorlat**									30		1		2	30		
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás															0,5	

[4] Szabadon tervezhető óra

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak	Ágazati szakképzés a közismereti oktatással párhuzamosan											Ágazati szakképzés közismeret nélkül			Szakképesítés-specifikus utolsó évf.	
		9.			10.			11.			12.		1/13			5/13 és 2/14.	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy	e	gy		e	gy
11498-12 Foglalkoztatás I.	Elhelyezkedést-munkavállalást segítő idegen nyelv: angol, vagy német, vagy francia, vagy orosz (5-ös szint)**															2	
10499-12 Hajózási és kikötői üzemvitel	Hajók műszaki ismeretei															2,5	
	Hajózási földrajz és – útvonalak															2	
	Fuvarozás és árukezelés															2	
	Hajózási üzemtan															3,5	
	Kikötői üzemtan															3	
	Jogi és biztonságtechnikai ismeretek															2	
	Informatika és ügyviteli gyakorlat**																2
	Hajóüzemi és kikötői gyakorlatok																7
10500-12 Vállalkozások menedzselése	Kommunikáció és szakmai idegen nyelv**															2,5	
	Vezetés és igazgatási ismeretek															2	
összes óra		5	1	70	4	3	105	6	2	140	9	2	22	9	160	22	9
összes óra		6			7			8			11		31			31	

3.1.6. Esti oktatás munkrendje szerinti képzések 2017/2018.

34 841 03 Hajós szakmunkás
34 543 05 Kishajóépítő- karbantartó

Óratervek:

A közismereti és szakmai órák aránya

Területek		1/9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
Közismeret	Kötött órák	9 óra	6 óra	2 óra
	Összesen	*9 óra*	*6 óra*	*2 óra*
Szakmai elmélet és gyakorlat	Kötött órák	8,5 óra	12 óra	15,5 óra
	Összesen	*8,5 óra*	*12 óra*	*15,5 óra*
Heti összes óraszám		**17,5 óra**	**18 óra**	**17,5 óra**

A közismereti órák eloszlása

Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom	2 óra	2 óra	–
Idegen nyelv	2 óra	2 óra	2 óra
Matematika	2 óra	1 óra	–
Társadalomismeret	2 óra	1 óra	–
Természetismeret	1 óra	–	–
Összesen:	**9 óra**	**6 óra**	**2 óra**

54 841 01 Hajós technikus (szakgimnázium) esti munkarend közismereti tantárgyak nélkül

Szakmai elmélet és gyakorlat	**Órák**	**1/13 esti**	**2/14 esti**	**5/13 esti**
	Elmélet	5	7	7
	Gyakorlat	*11*	*9*	*9*
Heti összes óraszám (31 hét)		**16 óra/hét**	**16 óra/hét**	**16 óra/hét**

A szakkéepsítések esti oktatás munkarendje szerint megszervezett képzéseinél az óratervek kialakítását a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 33.§. A felnőttoktatásra vonatkozó külön rendelkezések alapján kell megszervezni. A részletes óraelsoztást az 1. sz. függelék tartalmazza.

3.1.7. Kis-és középvállalkozások ügyvezetője

A szakképesítés a 2016/2017. tanévbe indult.

35 345 01 Kis-és középvállalkozások ügyvezetője I. szakképesítés-ráépülés

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak	Elméleti heti óraszám	Gyakorlati heti óraszám
	Heti óraszám	**11**	**6,5**
11871-16 Idegen nyelv és üzleti szaknyelv I.	**Idegen nyelv**	**10**	
11870-16 Informatika vállalatvezetőknek I.	**Informatikai alapismeretek**		**1**
	Irodai programcsomag használata		**3**

	Internetes kommunikáció		**2.5**
11868-16 A vállalkozások működtetése	**Vezetői ismeretek**	**1**	
összesen:	**éves óraszám**	**542.5**	

55 345 01 Kis-és középvállalkozások ügyvezetője II.

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma

Szakmai követelménymodulok	**Tantárgyak**	**Elméleti heti óraszám**	**Gyakorlati heti óraszám**
	Heti óraszám	**11**	**6,5**
11873-16 Idegen nyelv és üzleti szaknyelv II.	**Idegen nyelv**	**10**	**-**
12059-16 Informatika vállalatvezetőknek II.	**Informatikai alapismeretek**	**-**	**1**
	Irodai programcsomag használata	**-**	**3**
	Internetes kommunikáció	**-**	**2.5**
11872-16 A vállalkozások vezetése	**Vezetői ismeretek**	**1**	**-**
összesen:	**éves óraszám**	**542.5**	

A 35 345 01 Kis-és középvállalkozások ügyvezetője I. és a Kis-és középvállalkozások ügyvezetője II. szakképesítések tantárgyainak tartalmát az 1. sz. függelék tartalmazza.

3.2. A választható tantárgyak, foglalkozások, és az ezeket oktató pedagógusok kiválasztásának szabályai

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoport számára biztosítsa a szakos ellátást. Ugyanakkor tantárgyfelosztásunknak biztosítania kell azt is, hogy minden pedagógus számára heti 22-26 óra tanítási órát vagy egyéb foglalkozást biztosítson. Az iskola méretéből adódóan a pedagógusok szülői-tanulói oldalról történő kiválasztására ezért általában nincs lehetőség.

Az iskola idegen nyelv tantárgy (angol/német) esetében választást kínál fel a tanulóknak. Ebben az esetben a tanuló, a tanuló szülője az iskolába lépéskor a jelentkezéssel egy időben választ e tárgyak közül. Ez a választás a tanulmányi idő végéig tart.

Amennyiben valamilyen oknál fogva a szülő e választását felülbírálja és élni kíván változtatási jogával, úgy ezt írásban kell kezdeményeznie a megelőző tanév május 20-ig, a jogszabályi előírások alapján. Az iskola vezetősége a tanulót nevelő-oktató pedagógusok véleményének kikérésével hozza meg döntését, melynek feltétele a különbözeti vizsga letétele. A különbözeti vizsga a követelmények optimum szintjét kéri számon.

A szabadon tervezhető többletórák megtanítandó és elsajátítandó tananyagát az egyes tantárgyak helyi tantervénél lehet megtalálni.

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Csoportbontás

Az intézményben csoportbontásban tanított órákat az egyes szakgimnáziumi ágazatok és szakközépiskolai szakképesítések óratervei tartalmazzák.

Iskolánkban osztálylétszámtól függően csoportbontásban tanítjuk az alábbi tantárgyakat: azaz a magyar nyelv és irodalmat, matematikát, idegen nyelvet, szakmai gyakorlatot, informatikát. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, hogy több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.

Az emelt és közép szintű érettségire való felkészítést a 20/2012.(VIII. 31.) EMMI-rendelet 13–15.§ szerint szervezzük meg. A csoportok csak kellő számú jelentkező esetén indulnak (minimum 6 fő).

A csoportok szervezésénél irányadó a 2011. évi CXC. törvény 6. melléklete, mely a gyermekek, tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkeretét tartalmazza.

Csoportbontások szervezési elvei:

- Az egyes tantárgyakra vonatkozó elveket a szakmai munkaközösség határozza meg:
  - lehetséges eljárás, hogy a diagnosztizáló mérést követően nívó-csoportok alakuljanak, amelyek lehetővé teszik a differenciálást, a felzárkóztatást és a tehetséggondozást,
  - másik megoldás a homogén-csoportok létrehozása, amely az osztályfőnök irányításával jön létre.
- Tanév közben az érintett szaktanárok, szakoktatók egyetértésével, az osztályfőnök javaslatára az igazgató engedélyezheti a csoportváltást.

Egyéb foglalkozás

Egyéb foglalkozások szervezeti formáit, időkeretét az intézmény SZMSZ-e tartalmazza. A tanévben indított egyéb foglalkozásokat az intézmény éves munkaterve tartalmazza. A tanuló (és kiskorú tanuló esetén szülője) jelentkezés útján kérheti részvételét az egyéb foglalkozáson, a jelentkezés a teljes tanévre vonatkozik.

3.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

Tankönyvek csak a jóváhagyott tankönyvlistáról választhatók. Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

Tájékoztató található arról, hogy milyen feltételek mellett kaphatnak ingyenesen tankönyvet, illetve támogatást a tanulók (szüleik) a tankönyvek megvásárlásához.

A tankönyvrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük:

- a tankönyvrendelésbe a pedagógus csak olyan tankönyv felvételét javasolhatja, amely megfelel az alkalmazott tantervnek, és amelyet a tantárgy tanulása során a tanulók rendszeresen használnak.
- A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van. Ezek a testnevelés, a vizuális kultúra műszaki rajz stb.. A sportfelszerelést a szülők szerzik be, a rajzeszközök beszerzése osztályszinten történik.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

Tájékoztató található arról, hogy milyen feltételek mellett kaphatnak ingyenesen tankönyvet (jogszabályi rendelkezés alapján), illetve támogatást a tanulók (szüleik) a tankönyvek megvásárlásához.

A taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen javító esetben vezetünk be.

3.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A nemzeti alaptantervben megfogalmazott pedagógiai feladatok fejlesztése szervesen illeszkedik az iskola nevelő-oktató munkája különböző színtereinek feladataihoz. Az egyes területek fejlesztési feladatai a tantárgyi keretben és az iskola tantárgyközi és nem tanórai keretei között valósulnak meg.

NAT fejlesztési területek	**Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek**	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	**Tanórán kívüli fejlesztési feladatok**
Az erkölcsi nevelés	Közismereti, szakmai-elméleti és gyakorlati tantárgyak tantervi feladataihoz kapcsolódóan: a felelősségtudat elmélyítése, az önállóság, az önfegyelem, az érdeklődés, a kötelességtudat, a munka megbecsülése, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség fogalmai és kapcsolódó kompetenciái dolgozhatók fel. Osztályfőnöki órák keretében: erkölcsi, életvezetési értékek, problémák, konfliktusok kezelése, türelem, megértés, elfogadás területei.	Az iskolai szabadidős programok, rendezvények kapcsán az erkölcsi nevelés feladatainak érvényesülése: osztálykirándulások, projektnapok, sportnap, iskolai ünnepélyek, kiállítások rendezése és látogatása, közösségi programok során. Fejlesztési területek: a felelősségtudat, felelős életvitelre történő felkészülés, közösségi élet, segítőkészség, intellektuális érdeklődés.
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	Közismereti, szakmai-elméleti és gyakorlati tantárgyak tantervi feladataihoz kapcsolódóan: nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai, jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkássága. Kiemelten fontos tantárgyi keretben: történelem, társadalomismeret: a szülőföld, a haza, a nemzet és népei megismerése, a nemzet történelme, a haza védelmének szükségessége; testnevelés: híres magyar sportolók, a haza védelme; magyar irodalom: közösséghez tartozás, a hazaszeretet, sokszínű kultúra.	Iskolai ünnepélyek: nemzeti és állami ünnepek, kiállítások rendezése és látogatása, múzeumi órák. Iskolai és osztálykirándulások alkalmával nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományainak megismerése, a közösséghez tartozás és hazaszeretet érzelmi megalapozása. A magyar kultúra megismerése, a magyarságtudat kialakítása, a magyarság helye az európai kultúrában. Kiemelt iskolai ünnepélyek, a nemzeti öntudat és a hazafias nevelés színterei: Aradi vértanúk napja (okt. 6.), Október 23-a, Hűség napja (dec. 14.), Kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja (febr. 25.), Nemzeti ünnep (márc. 15.), Holokauszt áldozatainak emléknapja (ápr. 16.), Összetartozás Napja (jún. 4.)

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	**Tanórán kívüli fejlesztési feladatok**
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	Közismereti, szakmai-elméleti és gyakorlati tantárgyak tantervi feladataihoz kapcsolódóan a korszerű tanítás-tanulásszervezési eljárások alkalmazásával fejlődik a tanulók önszerveződése, együttműködése, részvétele a közös feladatok megoldásában, a vitakultúra, a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség, a felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítása. Kiemelt szerepe van a történelem, a társadalomismeret tantárgyaknak, az osztályfőnöki órának, a gazdaság és a társadalom működésével foglalkozó szakmai tantárgyaknak az állam és a közélet működésével kapcsolatos ismeretek megszerzésében.	Diák-önkormányzati működés és rendezvényeik keretében, osztálykeretben és iskolai keretben gyakorlati tapasztalatokat szerezhetnek a tanulók a demokrácia működéséről. Az évente megrendezésre kerülő diákközgyűlés lehetőséget ad a demokratikus jogok gyakorlására. Iskolai rendezvények biztosítják a tanulói önszerveződések kialakulását, az önkormányzatiság gyakorlását. Ilyen rendezvények: diákközgyűlés, kulturális csoportok, sportcsapatok, szakkörök, projektnapok, osztályrendezvények.
Önismeret és a társas kultúra fejlesztése	Közismereti, szakmai-elméleti és gyakorlati tantárgyak keretében alkalmazott ellenőrzési, értékelési rendszer jelenti az alapját a tanulói önértékelés fejlesztésének. A szisztematikus pedagógusi értékelés, a tanulók, iskolai csoportok egymásra vonatkozó értékelése alapozza meg a helyes önértékelés kialakítását. A társas kapcsolatok fejlesztésének alapja a korszerű módszertan alkalmazása az elméleti és a gyakorlati oktatásban. A korszerű tanulásszervezés keretében a csoportmunka, a kooperatív csoportmunka, a projektmódszer alkalmazása támogatja az önismeret és a társas kompetenciák fejlesztését. A gyakorlati oktatás keretében sajátíthatják el a munkaerőpiac elvárásai között is megjelenő kulcskompetenciákat: az együttműködési képességet, a hatékony kommunikációt, a toleranciát, a vezetői, a vezetett szerepeket. Az osztályfőnöki órákon tematikusan is feldolgozzuk az önismeret és a társas kapcsolatok témakörét.	Az iskola tanórán kívüli lehetőségeinek kínálatával lehetőséget nyújtunk a tanulók képességének kibontakoztatására, fejlesztésére. A közösségi élmény lehetőséget teremt a társas kapcsolatok gyakorlásra. Szakkörök, sportcsoportok, iskolai rendezvények, kirándulások segítik a társas kultúra fejlesztését.

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	**Tanórán kívüli fejlesztési feladatok**
A családi életre nevelés	Tanórai keretekben csaknem minden közismereti és szakmai tárgy lehetőségét kihasználva fejlesztjük. Irodalmi példákon keresztül lehet vizsgálni a különböző családmodelleket, családmintákat és emberi kapcsolatokat. A művészeti ábrázolásokkal, a történelmi példákkal a család összetartó erejét, a családi háttér szerepét mutathatjuk be. A biológia, az osztályfőnöki órákon a családi élet, a szexualitás, a gyermeknevelés fiziológiai és érzelmi alapjait ismerhetik meg a tanulók. Matematika, informatika, gazdasági ismeretek tantárgyban a család mint gazdálkodó egység, mint hierarchikus szervezeti rendszer jelenik meg.	A pedagógusok és a család kapcsolati rendszerében: fogadóórákon, szülői értekezleteken, iskolai rendezvényeken, osztálykirándulásokon, iskolabálon, ünnepélyeken jelenik meg a család mint az iskola együttműködési rendszerének fontos partnere.
A testi és lelki egészségre nevelés	Minden tantárgyi munkában fontos szerepet tölt be. A helyes táplálkozás, a mozgás szerepe, a testi higiéné, az egészséges életmód az osztályfőnöki, a biológia-, kémia-, fizika-, testnevelés órákon építendő be a tanulási-tanítási folyamatba. A társas viselkedés szabályai, a konfliktuskezelés, a stresszhelyzetek kezelése, az egészséges életmód követelményei kompetenciaelemként és módszertani feldolgozás folyamán alakítható ki és fejleszthető.	Az iskolai egészségnevelési heteken, az iskolai sportnapon, az osztály projektnapokon ez a fejlesztési terület kiemelten jelenik meg. Az egészségnevelési hetek rendezvényein a káros szenvedélyek elleni programokra kerül sor külső előadók, kortárs előadók bevonásával. Filmek, kiállítások feldolgozása is segíti a testi és lelki egészségre nevelést.
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Az osztályfőnöki órákon tematikusan feldolgozhatók ezek a területek a tanulók saját élményeire alapozva. A módszertani megvalósítás kiváló lehetőséget jelent a fejlesztésre. Csoportmunkában, a kooperatív tanulásszervezési eljárásokkal szervezett tanulási tevékenységgel fejleszthetők a szükséges kompetenciák. A gyakorlati oktatásban a közösen végzett munka szépsége, az együttműködés, a problémamegoldás, a felelősségvállalás kiemelt kompetenciaterületek.	Az iskolai közösségi szolgálat megszervezése és lebonyolítása nyújt lehetőséget a terület kompetenciáinak fejlesztésére. Az osztályprogramok, kirándulások, a segítőprogramok tudatosítják a tanulókban ezt a fontos területet. Az évenként megrendezésre kerülő iskolai véradás, az arra való felkészülés, lebonyolítás jó példa az egymásért való áldozat, a felelősség bemutatására. A csoportokban végzett tevékenységek: iskolai sportcsapatok, kulturális csoportok, a csapatban végzett munkák mind fontos gyakorlati tapasztalatot jelentenek.
Fenntarthatóság, környezettudatosság	Erőforrások tudatos, takarékos és felelősségteljes, megújulási képességre tekintettel való felhasználása a szakmai, környezetvédelmi órákon, szakmai gyakorlaton, fizika, kémia és földrajzórákon tantervi elemekhez kötődően dolgozhatók fel. Irodalmi és történelmi feldolgozások jól mutathatják be a felelősség, illetve a felelőtlenség szerepét ezen a területen.	Az egészségnevelési hetek, az iskolai projektnapok, az iskolában megszervezett szelektív hulladékgyűjtés a fejlesztés színterei. A környezetünk tisztaságáért szervezett iskolai és osztályprogramok a további színterei ennek a fejlesztési területnek.

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	**Tanórán kívüli fejlesztési feladatok**
Pályaorientáció	Minden szakmai-eleméleti és gyakorlati tantárgy feladata a munkába állás előkészítése, a munka világának bemutatása. A szakközépiskolai oktatás előkészítő éveiben gyakorlati ismereteket kell nyújtani a megalapozott szakmai specializáció választásához.	Az iskola pályaorientációs munkája, a szakképzések bemutatása a tanulók bevonásával. Szakmai bemutatók vállalkozások bevonásával. Működő gazdálkodószervezetek látogatása tanórai és tanórán kívüli keretekben.
Gazdasági és pénzügyi nevelés	A tanórák keretében sok lehetőség van a gyakorlati ismeretek, tapasztalatok megszerzésére: osztályfőnöki órákon a gazdálkodási alapok, a család mint gazdálkodó egység jelenik meg. A matematika és informatika órákon a gazdálkodás, a pénzügyi fogalmak megismerésére van lehetőség. A vállalkozások és a családok gazdálkodási szabályai gyakorlati példákon keresztül taníthatók osztályfőnöki és szakmai órákon. Ezeken az órákon ismerik meg a tanulók a pénzügyi tervezés legfontosabb fogalmait és gyakorlatát.	Meghívott előadók, banki szakemberek segítségével projektnapokon is lehetőség van az ismeretek bővítésére. A diák-önkormányzati programokon, pályázati projekteken, csereprogramokban, osztályprogramok szervezésén keresztül gyakorolják a pénzügyi tervezést és lebonyolítást.
Médiatudatosságra nevelés	Az irodalom, a vizuális kultúra, az informatika tantárgyak tantervi elemként dolgozzák fel a média nyelvi jelrendszerét; megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.	Iskolai szabadidős programokon vizuális és IT tartalmak bemutatásával, tudatos, értelmes és értékelvű használatával formálhatók a tanulók ismeretei. Az iskolai honlap, az iskolarádió, az iskolai filmek, az iskolai művészeti kiállítások további gyakorlati tapasztalatokat nyújtanak a tanulók számára.
A tanulás tanítása	Minden tantárgy és pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek.	A felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások a sajátos nevelési igényű tanulók számára szervezett fejlesztő foglalkozások a tanórán kívüli színterei a tanulás megtanításának.

3.5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulókban a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, a sport segítségével kialakítani a tanulókban a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, céltudatosság stb.
- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

A testnevelés tanórai keretei mellett a tanulóknak biztosítjuk az iskolai tornaterem mindennapos használatát, az iskolai kondicionáló terem egyéni használatát, amelyekhez testnevelői tanári felügyeletet biztosítunk. Támogatjuk a tanulók sportegyesületekben való sportolását.

Szakgimnáziumi osztályainkban az óratervekben heti 5, a szakközépiskolai osztályainkban minden elméleti oktatási napon 1-1 testnevelés órát biztosítunk.

3.6. A tanulók fizikai állapotának mérése, a mérés módszerei

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője, az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését tanévenként április-május hónapra írják elő. A mérésre egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható teszteket használunk.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:

- az iskolaorvosi vizsgálatok jogszabályokban meghatározott módszereivel,
- a testnevelési órákon az alábbiakban ismertetett módon.

A testnevelés helyi tanterveiben szerepeltetjük a tanulók fizikai állapotának évente legalább egyszer történő mérésének kötelezettségét. A mérést évenkénti gyakorisággal végezzük el a testnevelési órákon a *Hungarofit* rendszer alkalmazásával, amely *Dr. Mérei Ildikó* nevéhez fűződik. A tanulók általános fizikai teherbíró képességének értékeléséhez és minősítéséhez használt Hungarofit (fizikai fittség mérése) alapmérései az alábbiak:

- Aerob vagy alap-állóképesség mérése: 2000 m-es síkfutással.
- Izomerő mérése és dinamikus ugróerő mérése helyből távolugrással páros lábbal.
- Dinamikus dobóerő mérése: kétkezes labdadobás hátra fej fölött, tömött labdával.
- Kar-, törzs- és lábizmok együttes dinamikus erejének mérése: egykezes labdalökés helyből az ügyesebb kézzel, tömött labdával.
- Dinamikus erő-állóképesség mérése: vállövi és karizmok erő-állóképességének mérése: mellső fekvőtámaszban karhajlítás és -nyújtás folyamatosan kifáradásig.
- A csípőhajlító és a hasizom erő-állóképességének mérése: hanyatt fekvésből felülés térdérintéssel, folyamatosan.
- A hátizmok erő-állóképességének mérése: hason fekvésből törzsemelés és leengedés folyamatosan, kifáradásig.

A korosztálynak megfelelő követelményeket a tornaterem folyosóján kifüggesztjük, hogy azt a tanulók bármikor megtekinthessék. *A felmérések a tanulók állapotának rögzítését célozzák, ezért azokra a diákok osztályzatot nem kaphatnak.* A felmérést követő időszakban értékelhető azonban osztályzattal a tanulók a mért eredményekhez képest felmutatott fejlődésének mértéke. A felmérések eredményeit a testnevelő tanárok kötelesek vezetni úgy, hogy az egyes osztályokban tanuló diákok fizikai állapotának követéséhez szükséges adatok évről évre hozzáférhetőek legyenek. Az adatbázis rendszeres vezetésének ellenőrzése a testnevelési munkaközösség vezetőjének feladatkörébe tartozik. *A tanulók fizikai állapotának, edzettségének mérését minden tanév március és április hónapjában bonyolítjuk le.* A mérés alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt a szülők tudomására hozzák.

3.7. Érettségi vizsgatárgyak

A kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül intézményünk az egyes szakgimnáziumi osztályok óraterveiben meghatározott tantárgyakból vállalja a tanulók felkészítését emelt vagy középszintű érettségi vizsgára.

Az emelt szintre történő felkészítés mellett a kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül legalább kettő vizsgatárgyból lehetővé kell tenni a középszintű vizsgára történő felkészülést. Az idegen nyelv vizsgatárgyak egy vizsgatárgynak minősülnek.

Az érettségi vizsgán a vizsgázónak öt – négy kötelező és legalább egy általa választott (a továbbiakban: kötelezően választott) – vizsgatárgyból kell – legalább középszinten – vizsgát tennie. A vizsgázó a kötelezően választott vizsgatárgy mellett további vizsgatárgyakat választhat (szabadon választott vizsgatárgyak).

A középszintű érettségi vizsgatárgyai:

kötelező vizsgatárgyak:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- matematika,
- idegen nyelv
- szakgimnáziumban a kötelezően választandó vizsgatárgy a szakmai komplex vizsgatárgy.

A tanuló az öt érettségi tárgyon túl jelentkezhet választható vizsgatárgyból érettségi vizsgára.

Érettségi témakörök középszinten

Az érettségi vizsgára a középszintű tételsorokat az alábbi jogszabályok szerint állítjuk össze:

100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról

40/2002. (V. 24.) OM-rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről

Az egyes tantárgyakra vonatkozó érettségi témaköröket a pedagógiai programunk mellékleteként adjuk közre.

3.8. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

3.8.1. Ellenőrzés

Az ellenőrzés feladata és célja:

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

- Megfigyelés
- Írásos kikérdezés (kérdőív)
- Interjú (lehet egyéni vagy csoportos)

- Tanulók által készített produktumok vizsgálata, ezek között kiemelt jelentőséggel a tanulók gyakorlati feladatai
- Tanulói projektek értékelése
- Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)
- Dokumentumok elemzése
- Az írásbeli beszámoltatás
    - témazáró dolgozat
    - röpdolgozat
    - szódolgozat stb.

Az írásbeli beszámoltatás rendje: röpdolgozatot, szódolgozatot szükség esetén bármikor, előzetes bejelentés nélkül, témazáró dolgozatot előzetes bejelentés alapján íratunk. Az egyes értékeléstípusokat a digitális naplóban jelöljük.

Írásbeli felelet (röpdolgozat), dolgozat bármelyik tanórán, előzetes bejelentés nélkül az aktuális szóbeli felelés tananyagából írható, időtartama ne haladja meg a 20 percet. Az írásbeli feleletet, dolgozatot a tanóra elején kell megíratni, óra közben fegyelmezés céljából a pedagógus nem élhet ilyen eszközzel.

Az írásbeli számonkérés sajátos formája a ***témazáró dolgozat***, ami egy lezárt téma ismereteit kéri számon, melyet a tantárgyi tanmenetekben rögzíteni kell. Mivel nagyobb anyagegység ismeretét feltételezi, ezért számát korlátozni kell. Egy tanítási napon legfeljebb kettő, egy tanítási héten belül legfeljebb négy témazáró dolgozat írható.
A tanulmányi kirándulást követő tanítási napon a szaktanárok nem iratnak dolgozatot.

A témazáró dolgozatok időpontjait legalább egy héttel korábban a megíratás időpontja előtt a tanulóknak be kell jelenteni. A szaktanárnak ezzel egyidejűleg a haladási naplóba be kell jegyezni az adott napra a megíratás tényét, így valamennyi, az osztályt tanító pedagógus is értesül róla, ennek megfelelően betartható a napi, illetve a heti korlátozás.

Ezen korlátozások betartásával a tanulók felkészülési idejüket jobban be tudják osztani, és elkerüljük az aránytalanságokat, a túlterhelést.

Ha a tanuló hiányzik a témazáró dolgozat megírásakor, akkor két héten belül köteles a szaktanár által kijelölt időpontban azt tanórán pótolni. Hosszabb időtartamú hiányzás esetén a szaktanár egyedi elbírálása alapján kerülhet sor a megírásra, esetleg annak elhagyására.

A különböző írásbeli produktumokra szerzett érdemjegyet a pedagógus köteles az elektronikus naplóba beírni. A szóbeli és írásbeli feleletek, dolgozatok, témazárók érdemjegyei a félévi és az év végi osztályzatok kialakításában egyforma súllyal szerepelnek.

Az írásbeli munkákban a hiányosságokat, hibákat egyértelműen jelezni kell, pontozásos értékelés esetén az elért és elérhető pontszámokat egyaránt fel kell tüntetni.

3.8.2. Értékelés

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. A tanulók értékelése az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek ismerete – ezen belül is kötelezően az 51/2012. (XII. 21.) EMMI-rendeletben szabályozott kerettantervi anyag és a 14/2013. (IV. 5.) NGM-rendelet a szakképzési kerettantervekről rendelet alapján történik. Az értékelés az adott tantárgyat tanító pedagógus tanügy-igazgatási jogköre, amelynek szabályait a szakmai munkaközösség határozza meg és ellenőrzi. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire. Nagyon fontos a minimumszint pontos meghatározása, melynek a tanuló és a szülő számára is egyértelműnek és teljesíthetőnek kell lenni. Minden tanár és szakoktató a tanév első óráján, foglalkozásán tájékoztatja a tanulókat a tantárgy minimális követelményeiről, az értékelés legfontosabb szabályairól.

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. A pedagógusok értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

A pedagógiai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;
- a tanuló számára adjon egyértelmű visszajelzést erősségeire és fejlesztendő területeire;
- jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségeit mennyire használta ki.

Az értékelésnek ki kell terjednie az iskolai élet minden területére. Ennek megfelelően értékeljük minden tanulónk esetében:

- tárgyi követelmények elsajátítását napi szinten, témakörök mentén,
- szabálytiszteletét, felelősségvállalását,
- korábbi teljesítményéhez képest fejlődési törekvéseit.

Értékelésünknek a következő kritériumoknak kell megfelelnie:

- ösztönző hatású,
- folyamatos, rendszeres,
- segítő szándékú legyen,
- céljai és követelményei világosak és előre ismertek.

Az értékelés formái

- A szóbeli értékelés:
- a tanulói tevékenység folyamatos megerősítése, korrigálása, segítés, tanács-tanórán és azon kívül,
- feleletek, dolgozatok érdemjegyéhez fűzött indoklás,
- a tantestület illetve a diákság előtti igazgatói értékelés.

Az írásbeli, szöveges értékelés

- a dolgozatokhoz írt rövid instrukció, vélemény,
- dicséretek, elmarasztalások beírása a digitális naplóba.

Igazgatói értékelés a tanévnyitó és a tanévzáró értekezleten történik, osztályfőnöki értékelés félévente legalább két alkalommal.

Osztályozás *(Nkt.54. §; 20/2012. EMMI-rendelet 64. §)*

Az osztályzatok kialakításának elvei

Iskolánkban a hagyományos ötfokozatú skálán érdemjegyekkel minősítjük a diákok egy-egy tantárgyból nyújtott teljesítményét. Ez lehet szóbeli felelet, témazáró, kisebb dolgozat, kiselőadás, önállóan végzett otthoni munka, gyűjtőmunka, órai munka stb. Valamennyi tantárgyból osztályozás van. Az egyes szaktárgyak tanárai a munkaközösségükön belül egységesen értékelik a tanulókat. Irányadó az elégséges osztályzat megszerzéséhez szükséges minimum huszonöt-ötven százalék. A tanárok a tanítási folyamat kezdetén ismertetik a diákokkal az értékelés elveit.

A félévi és a tanév végi értékelés osztályzatokkal történik. Az osztályzatok kialakításánál az elégséges szint az érdemjegyek átlagának minimum 1,75-ös átlaga. A tantárgyi osztályzatokra a szaktanár, a magatartás és a szorgalom osztályzatokra az osztályfőnök tesz javaslatot, ezeket a nevelőtestület véglegesíti az osztályozó értekezleten, melyet évente két alkalommal, félév előtt és a tanév vége előtt tartunk.

Érdemjegyek elvárható száma

A diákok a tudásukról szóban és írásban egyaránt számot adhatnak. A tantárgyak sajátosságainak megfelelően legyenek arányban a szóbeli és írásbeli feleletek. A tanuló számára biztosítani kell, hogy a félévi és az év végi eredmények reális értékeléséhez heti 2-3 órás tantárgyból kéthavonta minimum egy, de a félév során legalább három, 4 vagy több órás tantárgyból lehetőség szerint havonta egy, de a félév során legalább négy alkalommal szerezzen érdemjegyet. Egyéb esetben félévente az óraszám +1 osztályzat az irányadó.

Gyakorlati tantárgyakból havonta egy érdemjegyet kell kapniuk a tanulóknak, hosszabb gyakorlati projektfeladat esetén havi bontásban a projektre több osztályzatot is kapnak.

3.9. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az iskolai életben központi helyet foglal el a tanórai tanulás, valamint a másnapi tanórákra való felkészülés. A szaktanárok a tananyag elsajátítása érdekében szóbeli és írásbeli – tanórán kívül elvégzendő – feladatokat adhatnak a diákoknak. Az oktatás során adható otthoni feladat, ilyen lehet például gyűjtőmunka, kutatási feladat, kiselőadásra való felkészülés, rajzi feladat stb.

A tanulók tanulási képessége eltérő, feladataikat nem végzik azonos intenzitással, különböző a munkavégzésük üteme, gondolkodásuk, emlékezőképességük, figyelemösszpontosításuk, fáradtságuk. Figyelemmel kell lenni a tanuló aznapi, másnapi terhelésére. Tekintetbe kell venni a tanuló képességeit, mentességeit, korlátait. A tanuló tanulásban való bármely képességbeli akadályozottsága, az emiatti lassabb haladási tempója nem lehet ok az önálló tanulásra fordítható idő megnövelésének, sőt az szükség szerint csökkentendő.

Az írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, ezzel kapcsolatos feladatok:

- Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése.
- Minden tanuló számára a legoptimálisabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.
- A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.
- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és egyéni képességek kibontakoztatása.
- Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.
- A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka speciális foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.
- A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.
- A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.
- Önképzésre nevelés.
- Önálló gyűjtőmunka végzése.
- Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.
- Önellenőrzésre, önértékelésre nevelés.
- A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.

Az írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának korlátai:

Az írásbeli feladat

- legyen változatos,
- legyen előkészített,
- segítse az elmélyítést,
- gyakoroltasson,
- szoktasson csoportos munkára,
- az összes házi feladat kevesebb, mint felét tegye ki.

A szóbeli feladat:

- fejlessze a szövegértést,
- fejlessze a beszédkészséget,
- teremtsen lehetőséget együttműködésre,
- fejlessze a verbális memóriát,
- tegye eredményessé a csoportos/kooperatív órai munkát,
- az összes házi feladat több mint felét tegye ki.

Hétvégére csak annyi házi feladat adható fel, mint általában egyik tanóráról a másikra.

3.10. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A magatartás és a szorgalom osztályzatokra a tanuló osztályfőnöke tesz javaslatot az osztály DÖK véleménye alapján, és azt a félévi illetve év végi osztályozó értekezleten a nevelőtestület hagyja jóvá. Az osztályfőnöknek a javaslat megtételekor tehát figyelembe kell venni a tanulót tanító pedagógusok, a gyakorlati képzőhely és az osztály véleményét. Ha az osztályfőnök által javasolt valamelyik minősítéssel nem minden pedagógus ért egyet, az osztályozó értekezleten a végleges minősítést nyílt szavazással, egyszerű szavazattöbbséggel kell megállapítani. A szavazásban a tanulót tanító pedagógusok vesznek részt. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök véleménye dönt.

A magatartás értékelésének elvei

Példás (5)
Fegyelmi és fegyelmező büntetése nincs. Általános emberi magatartása példamutató. Aktív és kezdeményező az osztály- és iskolaközösség feladatainak teljesítésében.
Jó (4)
Legszigorúbb fegyelmező büntetése osztályfőnöki intő lehet. Fegyelmi büntetése nincs. Megbízással kiveszi részét a közösség munkájából.
Változó (3)
Fegyelmi büntetése nincs.
Rossz (2)
Van fegyelmi büntetése. Közömbös a közösséggel szemben.
Megjegyzés: A fegyelmező intézkedéseket a dicséretek kompenzálhatják.

A szorgalomjegyek megállapításának elvei

Példás (5)
A tanterv követelményeinek következetesen, egyenletes szorgalommal eleget tesz, és egyes tantárgyakból kiemelkedő teljesítményt is elér (gyűjtőmunka, pályázat , plusz feladatot is végez, stb.)
Jó (4)
A tantervi követelményeknek egyenletes szorgalommal eleget tesz. A kitűzött feladatokat határidőre teljesíti, mindig van iskolai felszerelése.
Változó (3)
Az egyes tantárgyakban szerzett érdemjegyei is erősen ingadoznak. Felkészülésére nem lehet biztosan számítani, alkalomszerűen készül az órákra. Kivételes esetben egy elégtelen osztályzat megengedhető.

Hanyag (2)
Egy vagy több tárgyból elégtelen osztályzata. Kötelességeit rendszeresen elmulasztja, tanulmányi eredménye messze elmarad a tőle elvárható színvonaltól.

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, szóbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a tantestület döntése szerintiek:

- tanulmányi munka,
- sportteljesítmények,
- közösségi munka,
- kulturális és közéleti tevékenység.

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák:

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretek adhatók:

- szaktanári,
- szakoktatói,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök, a munkaközösségek, a gyakorlati képzőhelyek javaslatára a legkiemelkedőbb – megyei, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek.

Közösségi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi, szakmai és kulturális versenyek győztese, az év tanulója, az év sportolója, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

Csoportos jutalmazási formák:

- jutalomkirándulás
- kulturális hozzájárulás (színház- vagy kiállítás látogatáshoz).

3.11. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból. A szakképzésben alkalmazni kell a szakképzési törvény szabályait is.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányokhoz kapcsolódó vizsga) alapján kell megállapítani.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie a 2.10.1. pontban felsorolt esetekben.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja. Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként az adott iskolában eltiltottak a tanév folytatásától.

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

Szakközépiskolai végzettséggel a tanuló, amennyiben teljesítette a szakgimnázium felvételi követelményeit, a szakgimnázium 10. évfolyamán folytathatja tanulmányait.

Szakközépiskolai tanuló szakközépiskolai végzettséggel a közismereti és szakmai tanulmányainak beszámításával a folytathatja tanulmányait a kétéves kötelező érettségi tantárgyakra felkészítő képzésben.

A tanuló dönt arról, hogy a szakmai érettségi vizsgát követően továbbtanul-e a szakgimnázium komplex szakmai vizsgára felkészítő szakképzési évfolyamán. A tanuló, döntése alapján a szakgimnázium ágazathoz tartozó bármelyik szakképzésben is folytathatja tanulmányait iskolán belül vagy másik intézményben. Erre az általános átvétel szabályai az érvényesek.

A tanuló szakközépiskolai végzettséggel bekapcsolódhat az érettségire felkészítő kétéves képzéssel párhuzamosan az érettségi végzettséghez kötött szakképesítésre történő felkészítésbe azzal a feltétellel, hogy a 14. évfolyam már csak a középiskola befejező évfolyamának elvégzése után kezdhető meg. Az érettségi vizsgát legkésőbb a 14. évfolyam első félévének utolsó napjáig kell megszereznie.

A középiskola befejező évfolyamának elvégzésével a tanuló bekapcsolódhat az érettségi végzettséghez kötött szakképesítésre történő felkészítésbe azzal a feltétellel, hogy legkésőbb a tizenharmadik (első szakképzési) évfolyam első félévének utolsó tanítási napjáig megszerzi az érettségi végzettséget.

3.12. Az egészségnevelési elvek

Kiemelt célok:

- a dohányzás visszaszorítása,
- az alkohol- és drogprevenció,
- az egészséges táplálkozási szokások elterjesztése,
- az élelmiszerbiztonság fejlesztése,
- egészségmegőrzés, munkavédelem,
- aktív napi testmozgás kialakítása,
- a közegészség- és járványügyi biztonság fokozása,
- az egészséges fizikai környezet kialakítása,
- környezet ápolása és védelme,
- környezettudatos szemlélet, magatartásformák kialakítása.

Egészségnevelési elvek

- Testi, pszichikai, szellemi szempontból egészséges fiatalok nevelése.
- Az egészséges életmód a harmonikus, erkölcsös és konstruktív életvitel rendjének kiépítése úgy, hogy ezek számukra alapértékké váljanak.
- Az ehhez szükséges ismeretek, készségek, attitűdök elsajátításának kialakítása.

- Elsődleges prevenció keretében az egészségvesztés megakadályozása; az egészség megőrzése, a specifikus betegségek kialakulásának megelőzése.
- A tanulók természetismeret és biológia órákon szerzett ismereteire támaszkodva, azokat tudatosítva a tanulókban az ember és a környezet közötti kapcsolatot, azok hatékony kölcsönhatását.
- Megismertetni a tanulókkal az egészségre kedvező és káros tényezőket, a betegségmegelőzési módokat, eljárásokat, tudatosítani a tanulókban az egészséges életmód szabályait, normáit, a pozitív beállítódásokat.
- Élethelyzetek, szituációk bemutatásával és elemzésével fejleszteni szemléletüket, viselkedési normáikat, erkölcsiségüket, önmaguk és mások iránti felelősségérzetüket.

Egészségnevelés területei

- Higiénikus, egészséges életvitel,
- Betegségek elkerülése, egészség megóvása,
- Lelki egészség megóvása, krízis-prevenció,
- Függőséghez vezető motívumok feltárása, egészségkárosító szokások megelőzése,
- Az egészséges táplálkozás,
- A családi életre, szülővé nevelés,
- Szabadidő – kultúra fejlesztése.

3.13. Környezeti nevelési elvek

A környezeti nevelés fogalma nem más, mint az egyének és a közösségek világgal való harmonikus együttélésére inspiráló ráhatás. A környezeti nevelés célja egyfelől elősegíteni annak felismerését, hogy a jelenségek kölcsönösen függnek egymástól, másfelől biztosítani mindenki számára, hogy elsajátítsa a környezetünk megvédéséhez, a fenntartható ökológiai rendszerek megértéséhez szükséges tudást, készséget, értékrendszert, attitűdöt. Fontos célunk iskolapolgáraink környezettudatos gondolkodásának és értékrendjének kialakítása, fejlesztése és rajtuk keresztül környezetük formálása. Szeretnénk fenntartható alternatívát nyújtani a környezetet nem kímélő fogyasztói társadalom szokásaival szemben.

Iskolánk feladatának tekinti, hogy olyan értékrendszert alakítson ki a diákságban, amelynek alapját képezi az élet, és minden létező tisztelete. Ez az erkölcsi alapvetés pillérét képezi a természeti értékek megőrzésére, és azokkal harmonikus együttélésre való törekvést, továbbá magával vonja az ember felelősségtudatot mind a természet, mind pedig saját élete, és a társadalom szempontjából. Nevelési céljaink ahhoz igazodnak, hogy a diákok megfelelő ismeretekkel rendelkezzenek az egészséges életmód kialakításához, amelynek része a testi és a lelki egészség, valamint célunk, hogy az egyén, a megszerzett értékrendszeréhez méltóan képes legyen a közösség, illetve, a társadalom felelős, és aktív részesévé válni.

Az iskola dolgozói tudatában vannak a környezetvédelem és a fenntartható fejlődéshez kapcsolódó problémák fontosságának és ezt a szempontot mindennapi munkájuk során érvényesítik. Ezen túl intézményünk a szülőkkel illetve a helyi közösséggel együttműködve részt vesz a helyi környezeti problémák vizsgálatában, megoldásában.

3.13.1. Környezeti nevelési munkacsoport

A munkacsoport tagjai képviselik a munkaközösségeket, illetve a technikai dolgozókat. Feladata, hogy ez a kiemelt nevelési cél helyet kapjon valamennyi tantárgy keretében, a szakképzésben, az osztályfőnöki munkában és tanulóink szabadidős tevékenységei során is. A munkaközösség tervezi meg, hangolja össze az iskola környezeti nevelési programját, felügyeli az ehhez kapcsolódó tevékenységeket.

3.13.2. Pedagógiai célok

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- rendszerszemléletre nevelés
- holisztikus és globális szemléletmód kialakítása
- lokális és globális környezettudatosság kialakítása, az összefüggések felismertetése
- fenntartható fejlődésre nevelés, az elveivel való azonosulás elősegítése
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tolerancia és segítő életmód kialakítása
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató elemeinek keresése
- az egészséges életmód fontosságának megértetése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése
- az egészség és társadalom összefüggéseinek felismertetése
- a helyzetfelismerés, az ok – okozati összefüggések felismerése képességének kialakítása, fejlesztése
- jövőbetekintő gondolkodás fejlesztése
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség fejlesztése
- tevékenységre, aktív szerepvállalásra, közösségi tevékenységre, együttműködésre való nevelés

3.13.3. A környezeti nevelés színterei a tanórákhoz kapcsolódóan

Természettudományi tantárgyak*:* biztosítják és fejlesztik az élő és élettelen természetre vonatkozó kultúrát, a környezetvédelmi ismeretek alapjait

Szakmai tárgyak: felhívják a figyelmet és megtanítják azt, hogy miként lehet ipari jellegű tevékenység során is vigyázni környezetünkre.

Társadalomtudományi, humán tárgyak*:* társadalomszerveződés, emberi viselkedés és kultúra irányából közelítik meg a kérdést; példát mutatnak a fogyasztói modellek helyett javasolt utakra, valamint a környezeti válság megoldásához szükséges világképre és erkölcsi értékrendre, gazdasági és jogi eszközökre.

Közismereti reál tárgyak: logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön; tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait; alakuljon ki bennük a rendszerben való gondolkodás képesség.

3.13.4. A szemléletformálás egyéb módjai

Hajózás és környezet: iskolánk profiljából adódóan kiemelten foglalkozunk a hajózás és a környezetvédelem kapcsolatával, a vizes élőhelyek tanulmányozásával és védelmével.

Szelektív hulladékgyűjtés*:* Szelektív hulladékgyűjtés már évek óta működik iskolánkban, elsősorban a papír-és a műanyagpalack gyűjtés, illetve zsugorítás terén vannak hagyományaink. A szárazelemeket az épületben két helyen elhelyezett tárolóba dobhatják intézményünk tanulói és dolgozói. Elszállíttatásukról rendszeresen gondoskodunk.

Környezetvédelmi akciókban való részvétel*:* Támogatjuk osztályaink, iskolai csoportjaink részvételét a különböző hasznos kezdeményezésekben. Csatlakozunk aktuális akciókhoz

Egészséges élelmiszerek*:* Ösztönözzük az iskolai büfé működtetőjét arra, hogy a megszokott áruféleségeken kívül egészséges élelmiszereket is kínáljon közösségünknek.

Túrák*:* rendszeresen szervezünk gyalogos-és vízi túrákat és táborokat, melyek során tanulóink testközelből tapasztalják meg a természet szépségeit és törvényeit.

Iskolaudvar*:* iskolánk udvara, mint zöld övezet terepet nyújt a kreatív ökológiai ötletek megvalósítására, kertészkedésre, komposztálásra, madarak etetésére és ökológiai megfigyelésekre.

Iskolai események az iskola falain belül és kívül: az iskola munkatervében szereplő ökológiai témájú projektnapok, események, táborok

3.14. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei maradéktalan kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulókra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, mely biztosíthatja iskolai sikerességüket. Az esélyegyenlőséget biztosítani kell a szakképzéshez való hozzáférés esetében, a gyakorlati képzőhelyek kiválasztásában, a választható szakképesítések vonatkozásában, a hátrányos helyzetűek támogatásában.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztésében,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazásával, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítésével,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakításával,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztésével,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulással,
- a differenciáló módszerek alkalmazásával,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésével,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosításával,
- környezettudatos szemléletű oktatás-neveléssel,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakításával,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatásával és alkalmazásával a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelésével a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálásával,
- pályaválasztás segítésével,

- a továbbtanulás támogatásával,
- személyiségfejlesztéssel és közösségépítéssel,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítésével,
- partnerközpontú neveléssel.

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánk kiemelt feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését. E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

- Szociometriai felméréseket készítünk a tanulók valódi körülményeiről a személyiségi jogok messzemenő figyelembevételével.
- A rossz anyagi helyzetben levő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákok segítésének formái:
  - ingyenes tankönyvellátás biztosítása a jogszabályok által meghatározott módon,
  - tankönyvvásárlási támogatás biztosítása,
  - tanulmányi kirándulások anyagi támogatása,
  - kedvezményes ebéd biztosítása,
  - javaslat tétele rendszeres gyermekvédelmi támogatás folyósítására.
- Mentálisan sérült tanulók esetén pszichológus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele.
- A tanulók jogainak fokozott védelme.
- Az életmódprogram keretében rendszeres felvilágosító munka végzése az osztályfőnök, a szaktanárok és a védőnő segítségével (drog, alkohol, dohányzás).
- Törekszünk arra, hogy minél több pedagógus szerezzen alapos ismereteket a sikeres kábítószer-ellenes program megvalósításához.
- Rendszeres kapcsolattartás a tanulók szüleivel.
- A veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű tanulók helyzetének figyelemmel kísérése.

3.15. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

3.15.1. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek

Jogi meghatározottság

A fogyasztóvédelemről szóló irányadó jogszabályok rendelkeznek a fogyasztók oktatásáról.

Vonatkozó hatályos jogunk írja elő a fogyasztók oktatásának szükségességét a fogyasztóvédelmi jogszabályok megismerése céljából. Eszerint a fogyasztók oktatása alapvetően állami feladat, amelyet az oktatásban részt vevő intézmények, az e feladatra törvényben kijelölt államigazgatási szervek és az érdekvédelmi szervezetek együttműködve teljesítenek.

Kiemelt fejlesztési feladat a NAT-ban a felkészülés a felnőtt életre, amelyben a fogyasztói kultúra kialakítása is nevelési-oktatási feladatként szerepel.

A fogyasztóvédelmi oktatás célja

A fogyasztóvédelmi oktatás célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és tudatos, kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulókban.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiailag megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában.

Szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakítása, a jogaikat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő tanulók képzése. A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése, az ún. cselekvési kompetenciák fejlesztése.

Fontos továbbá a fogyasztás során a tájékozódás képessége, a döntési helyzet felismerése, és a döntésre való felkészülés. Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket az eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékosságot.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében szükséges, hogy a diákok értsék, és a saját életükre vonatkozóan alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

Környezettudatos fogyasztás: Egyfajta középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és fogyasztásmentesség között.

Kritikus fogyasztói magatartás: A fogyasztói jogok érvényesítése.

A fogyasztónak joga van:

- az alapvető szükségleteinek kielégítéséhez,
- a veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozáshoz,
- a választáshoz különböző termékek és szolgáltatások között,
- a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretéhez,
- a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez,
- az egészséges és elviselhető környezetben való élethez.

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem: a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait, és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az oktatásban

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásai:

Vizuális kultúra:

- A közvetlen és rögzített kommunikáció.
- A tömegtájékoztatás formáinak megkülönböztetése.
- A reklámplakátok szerepe.
- A fotó és a reklám hatásrendszerének feltárása.

Földrajz:

- A fogyasztói kultúra fejlődése.
- Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás.
- Gyűjtőmunka nyomtatott információhordozókból hazánk gazdasági és település-földrajzi sajátosságairól.
- Az életmód és a fogyasztási szokások alakulása.
- Vásárlási, fogyasztási szokásaink.
- A család gazdálkodása.

Informatika:

- Az internet egyes kommunikációs szolgáltatásainak használata.
- Vásárlás az interneten.
- Informatikai biztonság, az információ hitelessége, a szerzői jog fogalmának megismerése.

Magyar nyelv és irodalom:

- A különböző irodalmi művek, filmek elemzésének szempontjai.

Történelem:

- Az ipari és hírközlési forradalmak jelentőségének megértése.

További színterek:

- Tanórán kívüli elemek (vetélkedők, versenyek, rendezvények stb.).
- Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel).
- Az iskola fogyasztóvédelmi működése és az ezzel kapcsolatos foglalkozások.

A fogyasztóvédelem módszertani elemei

A módszereknek tartalmaznia kell az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és a döntés alapján eltervezett cselekvés végrehajtásának módszereit.

Fontos, hogy a diákok e módszereket minél többször valós helyi és globális problémákon és értékeken keresztül maguk alkalmazzák.

A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek

Kriminológiai aspektusok

Alapvető célunk a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással kapcsolatos ismeretek oktatása terén az iskolában tanulók jogkövető magatartásának elősegítése, esetleges bűnelkövetésük megakadályozása, a felmerülő problémák, konfliktusok, krízisek kulturált és hatékony kezelése.

Napjainkban az iskola szerepét úgy szokták felvetni, hogy betölti-e a szükséges nevelő hatását, segít-e azokban a problémákban (érzelmi, szociális), melyek az iskolában megnyilvánulnak. A tünetek, zavarok, elváltozások minden életkorban más-más jellegűek, megnyilvánulásúak, más oki konstellációt tükröznek.

Kisgyermekkorban a szülői kapcsolatokból való kiszakadás, az önállósodás, a kortárscsoportban az egyenrangú kapcsolatok alakítása és tartása jelentenek problémát, konfliktusforrást. Tízéves kor körül megjelennek a felnőtté válás problémái (felnőtt szerep, nemi szerep, identitástudat stb.). Gyakori jelenség, hogy a család nem köti meg eléggé a gyermeket, az iskola pedig nem integrálja kellőképpen a maga rendszerébe, ezért a szabadidő terén más kiscsoport hatása alá kerül, melyek általában az iskolai és családi kultúra értékeivel szemben állnak, és más viselkedési normákat közvetítenek. Deviáns értékeket próbálnak megvalósítani. Ez többé-kevésbé nyílt konfliktus formájában is megjelenik az iskolában.

A vázolt problémák fokozottan és halmozottan jelentkeznek a családi, anyagi, szociális gondokkal küzdő, hátrányos helyzetű illetve veszélyeztetett tanulók esetében.

A bűnmegelőzés tartalmi elemei

Az iskolai nevelés-oktatásban szükséges a lélektani motívumokra, a helyes és követendő értékrend kialakítására, információnyújtásra, figyelemmel kísérésre, a beilleszkedési problémák csökkentésére fektetni a hangsúlyt.

A cél elérése érdekében megvalósítandó feladatok:

- A helyes értékrend átadása és kialakítása a tanulóknál.
- A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók folyamatos figyelemmel kísérése, jelzés az együttműködő segélyező szervezetek felé.
- Információnyújtás a legális (cigaretta, alkohol stb.) és illegális (kábítószerek) drogok használatának negatív hatásairól, következményeiről.
- A szabadidő hasznos és kulturált eltöltése alternatíváinak ismertetése és a lehetőségek biztosítása.
- Hátránykompenzáció a különböző problémákkal küzdő tanulók esetében.
- Az iskolai beilleszkedési problémák csökkentése, a pozitív társadalmi normák szerinti életvezetés elősegítése.
- Esetkezelés, folyamatos segítségnyújtás a tanulóknak és családjaiknak.
- Jogok és kötelezettségek ismertetése, tisztázása.
- A joghátrányok és jogkövetkezmények megismerésének elősegítése.

A bűnmegelőzés iskolai módszertanának elemei

- Mentálhigiéné, krízis, erőszak, drog és bűnelkövetési, illetve áldozattá válás elleni előadások segítő szakemberek közreműködésével,
- Szoros és folyamatos együttműködés gyermekjóléti és családsegítő intézményekkel, szakszolgálatokkal, különböző civil szervezetekkel, alapítványokkal, hatósági szervekkel (rendőrség, ügyészség, bíróság),
- Személyiségfejlesztés,
- Közösségfejlesztés,
- Drámapedagógiai eszközök.

4. AZ ISKOLA SZAKMAI PROGRAMJA

Az iskola szakképzési rendszere

Iskolánkban a szakmai képzés a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény alapján folyik (21. §). A szakközépiskolába és annak szakképző évfolyamára történő belépést szintén a szakképzési törvény szabályozza (22. §). A szakiskolai képzésre az említett törvény 23-24. §-ai vonatkoznak.

A szakmai képzés szakmai elméleti és szakmai gyakorlati órákon folyik.

A szakképzésben a tanulók szakmai gyakorlati foglalkoztatását a szakképzési törvény 35-38. §-ai szabályozzák. A gyakorlati képzés megvalósulhat iskolánkban, tanulószerződéssel vagy – az összefüggő szakmai gyakorlat esetében – együttműködési megállapodással gyakorlati képzést szervező szervezetnél.

A gyakorlati képzésen történt mulasztásra a törvény 39-41. §-ai vonatkoznak.

A szakmai gyakorlati órákon kötelező részt venni.

Ha tanév közben éves szinten a tanuló gyakorlati órákról történő hiányzása - igazolt és igazolatlan együtt véve - meghaladja az éves óraszám 20 %-át, a tanévet meg kell ismételni.

Ugyancsak évismétlés a következménye annak, ha a tanuló a nyári összefüggő szakmai gyakorlat óráinak több mint 20 %-áról hiányzik. Ha hiányzása nem éri el a 20 %-ot, de igazolatlan hiányzása több mint 5 %, évet kell ismételnie. Ha igazolatlan hiányzása 5 % alatti, a mulasztott órákat be kell pótolnia!

A hajózási technikus (OKJ-azonosító szám: 54 841 01, régi ágazati) nappali tagozat óraterve a 2016/2017. tanévtől kifutó rendszerben

A szakmacsoport száma és megnevezése: 13. Közlekedés

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXII. Közlekedésgépész

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 2 év

Elméleti képzési idő aránya: 60 %

Gyakorlati− képzési idő aránya: 40 %

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:5 évfolyamos képzés esetén a 9. évfolyamot követően 70 óra, a 10. évfolyamot követően 105 óra, a 11. évfolyamot követően 140 óra;

2 évfolyamos képzés esetén az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra

A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: érettségi vizsga

Bemeneti kompetenciák: −

Szakmai előképzettség: −

Előírt gyakorlat: −

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: −

A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
Hajózási Szabályzat	Hajóvezető „A”, „B”, „C” vagy Hajóskapitány, illetve Belvízi fedélzet tiszt
Hajóvezetéstan	Hajóvezető „A”, „B”, „C” vagy Hajóskapitány
Hajózási földrajz és vonalismeret	Hajóvezető „A”, „B”, „C” vagy Hajóskapitány
Hajóradar ismeretek	Hajóvezető „A”, „B”, „C” vagy Hajóskapitány
Veszélyes áruszállítás (ADN)	„A”, „B”, vagy „C” kategóriás hajóvezető vagy Hajóskapitány, vagy Belvízi veszélyes áru szállítási szakértő

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza.

A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakközépiskolai képzésben a kétévfolyamos képzés második évfolyamának (2/14.) szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés érettségi utáni évfolyamának szakmai tartalmával, tantárgyi rendszerével, órakeretével. A kétévfolyamos képzés első szakképzési évfolyamának (1/13.) ágazati szakközépiskolai szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, összes órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés 9-12. középiskolai évfolyamokra jutó ágazati szakközépiskolai szakmai tantárgyainak tartalmával, összes óraszámával.

Szakközépiskolai képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
9. évfolyam	5 óra/hét	180 óra/év	6 óra/hét	216 óra/év
Ögy.		70 óra		70 óra
10. évfolyam	6 óra/hét	216 óra/év	7 óra/hét	252 óra/év
Ögy.		105 óra		105 óra
11. évfolyam	7 óra/hét	252 óra/év	8 óra/hét	288 óra/év
Ögy.		140 óra		140 óra
12. évfolyam	10 óra/hét	320 óra/év	11 óra/hét	352 óra/év
5/13. évfolyam	31 óra/hét	992 óra/év	35 óra/hét	1120 óra/év
Összesen:		2275 óra		2543 óra

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
1/13. évfolyam	31 óra/hét	1116 óra/év	35 óra/hét	1260 óra/év
Ögy		160 óra		160 óra
2/14. évfolyam	31 óra/hét	992 óra/év	35 óra/hét	1120 óra/év
Összesen:		2268 óra		2540 óra

(A kizárólag 13-14. évfolyamon megszervezett képzésben, illetve a szakközépiskola 9-12., és ezt követő 13. évfolyamán megszervezett képzésben az azonos tantárgyakra meghatározott óraszámok közötti csekély eltérés a szorgalmi időszak heteinek eltérő száma, és az óraszámok oszthatósága miatt keletkezik!)

A képzés célja

Olyan korszerű, általános és középfokú szakmai elméleti, gyakorlati felkészültségű műszaki szakemberek képzése, akik képesek a termelési, üzemeltetési folyamatok előkészítésében és lebonyolításában, a kutatási, fejlesztési munkákban mérnöki felkészültséget nem igénylő részfeladatok önálló elvégzésére, középszintű vezetői, valamint magasabb szakmai igényű fizikai munkakörök ellátására.

A szakmai cél az, hogy a tanulókat sokoldalúan fejlett, általános műveltséggel rendelkező, közügyek iránt érdeklődő emberré nevelje. Nyújtson olyan szakmai képzettséget, amelynek birtokában a tanuló a technikusminősítés megszerzésére, illetve a vízi közlekedés és a hajógyártás, hajójavítás területén a megfelelő munkakörök betöltésére alkalmasak legyenek.

A képzés feladatai:

- adjon a munkaköri követelményeket kielégítő elméleti és gyakorlati szakmai ismereteket a tanulóknak;
- képezzen sokoldalú hajózási szakembereket;
- alakítson ki olyan szilárd, általános és szakműveltséget, amelynek birtokában a tanulók képesek a tudatos önművelésre, személyiségük továbbfejlesztésére, felkészültek az élethosszig tartó tanulásra.
- A képzés szakmai követelményeit a szakképzési kerettanterv tartalmazza

A szakképesítéssel betölthető munkakörök:

- matróz, gépkezelő,
- kishajó vezető*,
- révész*,
- folyami és tengerész géptiszt*,
- folyami és tengerész gépüzemvezető*,
- kormányos*,
- fedélzeti tiszt*,
- hajóparancsnok belvízi vagy tengeri hajón*,
- közlekedés technikus.

*A munkakörök a hajózási képesítésekről szóló 15/2001. (IV. 27.) KöViM rendelet szerint megszerezhető képesítésekkel tölthetőek be, a képesítések megszerzésére irányuló vizsgák alól a hajózási technikus a 15/2001. (IV..27.) KöViM rendelet szerint felmentést kaphat.

Matrózvizsga

A kifutó ágazati kerettanterv (XXII közlekedésgépész) szerint haladó osztályok 10-11. évfolyamai a karbantartási gyakorlat tantárgyba beépítetten, heti plusz egy órában (a szabadsáv terhére) részt vesznek matrózvizsgára felkészítő képzésben és vizsgát is tesznek belőle. A matrózvizsgára felkészítő képzés tematikáját az 1.sz. függelék tartalmazza.

A szakképesítés munkaterületének rövid leírása:

A hajózási technikus a gépüzemmel, a fedélzeti gépek, elektromos berendezések és navigációs egységek működtetésével, valamint ellenőrzésével kapcsolatos feladatokat lát el.

A szakképesítéssel rendelkező képes:

- gondoskodni a gépüzem üzemképes állapotáról
- gondoskodni a gépüzemi felszerelések előkészítéséről
- gondoskodni a fedélzeti gépek, navigációs egységek és elektromos berendezések üzemszerű működésének biztosításáról
- gondoskodni a mechanikus, elektromos és elektronikai berendezések és gépek műszaki állapotának ellenőrzéséről, karbantartásáról és javításáról,
- közreműködni az úszólétesítmények navigálásában
- hajóműveleteket végrehajtani, navigációs és kormányberendezés működését ellenőrizni, a fedélzeten folyó munkákat irányítani, kapcsolódó feladatokat elvégezni
- a hajó karbantartását és javítását ellenőrizni

A szakmai vizsgáztatásra vonatkozó előírások

A komplex szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

Az iskolarendszeren kívüli szakképzésben valamennyi modulzáró vizsga eredményes letétele.

Az iskolai rendszerű szakképzésben az évfolyam teljesítését igazoló bizonyítványban foglaltak szerint teljesített tantárgyak – a szakképzési kerettantervben meghatározottak szerint – egyenértékűek az adott követelménymodulhoz tartozó modulzáró vizsga teljesítésével.

SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK

A	B
A szakképesítés szakmai követelménymoduljainak az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló kormányrendelet szerinti	
azonosítószáma	**megnevezése**
10416-12	Közlekedéstechnikai alapok
10417-12	Közlekedéstechnikai gyakorlatok
10465-12	Csoportmunkák szervezése, irányítása
10466-12	Hajógépüzem működtetése
10467-12	Hajóvezetés
11498-12	Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)
11499-12	Foglalkoztatás II.
11500-12	Munkahelyi egészség és biztonság

A modulzáró vizsga vizsgatevékenysége és az eredményesség feltétele:

A	B	C
azonosítószáma	**A szakképesítés szakmai követelménymoduljainak megnevezése a modulzáró vizsga**	**vizsgatevékenysége**
10416-12	Közlekedéstechnikai alapok	írásbeli, szóbeli
10417-12	Közlekedéstechnikai gyakorlatok	gyakorlati
10465-12	Csoportmunkák szervezése, irányítása	gyakorlati, szóbeli
10466-12	Hajógépüzem működtetése	gyakorlati, szóbeli
10467-12	Hajóvezetés	gyakorlati, írásbeli, szóbeli
11498-12	Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	írásbeli
11499-12	Foglalkoztatás II.	írásbeli
11500-12	Munkahelyi egészség és biztonság	írásbeli

A komplex szakmai vizsga vizsgatevékenységei és vizsgafeladatai:

Gyakorlati vizsgatevékenység

A) A vizsgafeladat megnevezése: Közlekedéstechnikai gyakorlatok

A vizsgafeladat ismertetése: Anyag megmunkálási, mérési és szerelési gyakorlati feladatok
A vizsgafeladat időtartama: 180 perc
A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 20 %

B) A vizsgafeladat megnevezése: Csoportmunkák szervezése, irányítása

A vizsgafeladat ismertetése: Riadótervek, mentési, túlélési gyakorlatok végrehajtása (3-4 fős csoportokban)
A vizsgafeladat időtartama: 45 perc/csoport
A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 15 %
C) A vizsgafeladat megnevezése: Hajógépüzem működtetése

A vizsgafeladat ismertetése: Hajó-dízelmotorok indítási előkészületei, indítása, üzemeltetése és leállítása, és egyszerűbb alkatrészcsere végrehajtása a húzott tételek alapján
A vizsgafeladat időtartama: 45 perc
A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 15 %

D) A vizsgafeladat megnevezése: Hajóvezetés

A vizsgafeladat ismertetése: Nagyhajóval végzett hajóműveletek, illetve adott vonalszakaszon történő hajóvezetés
A vizsgafeladat időtartama: 30 perc
A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 10 %

Központi írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Közlekedéstechnikai alapok, hajóvezetés
A vizsgafeladat ismertetése: Komplex központi írásbeli feladatsor, amelynek tartalma számítási és mérési módszerek, jelenségek, működési elvek, egységek, részegységek, alkatrészek és mindezek kapcsolatai, a közlekedéstechnikai alapok tárgyköreiből. Valamint a vízi közlekedés rendjéről szóló, Hajózási Szabályzatból készített teszt
A vizsgafeladat időtartama: 240 perc
A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 25 %

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Közlekedéstechnikai alapok, csoportmunkák szervezése, irányítása, hajógépüzem működtetése, valamint a hajóvezetés témaköréből húzott egy-egy vizsgakérdés szóbeli ismertetése
A vizsgafeladat ismertetése: A szóbeli vizsgatevékenység központilag összeállított vizsga kérdései a 4. Szakmai követelmények fejezetben megadott szakmai követelménymodulok témaköreit tartalmazza.

- A közlekedéstechnikai alapok témakörei (anyagismeret, gépelemek, mechanika, elektrotechnika)
- Hajókötelék összeállítása, hajótest elemek, fedélzeti berendezések üzemi jellemzői, karbantartása
- Hajó-dízelmotorok előkészítése indulásra, üzemeltetése és ellenőrzése
- Hajózási feladat végrehajtásához szükséges vízi út és hajóüzemeltetési jellemzők, jogi, kereskedelmi előírások

A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (felkészülési idő 30 perc, válaszadási idő 15 perc)
A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 15 %

A vizsgatevékenységek szervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra, a vizsgatevékenységek vizsgatételeire, értékelési útmutatóira és egyéb dokumentumaira, a vizsgán használható segédeszközökre vonatkozó részletes szabályok:
A szakképesítéssel kapcsolatos előírások az állami szakképzési és felnőttképzési szerv http://www.munka.hu/ című weblapján érhetők el a Szak- és felnőttképzés Vizsgák menüpontjában.

ESZKÖZ- ÉS FELSZERELÉSI JEGYZÉK

A képzési és vizsgáztatási feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök minimumát meghatározó eszköz- és felszerelési jegyzék

- Fémipari kéziszerszámok, és kisgépek
- Hegesztő berendezések
- Szerelőszerszámok
- Mérőeszközök
- Számítógép és perifériái
- Szoftverek
- Kikötői berendezések, felszerelések, eszközök
- Vízi mentőfelszerelések, eszközök
- Kommunikációs eszközök
- Navigációs eszközök
- Teheremelő berendezések, eszközök
- Tűzoltó eszközök
- Hajózási Szabályzat
- Tűzvédelmi terv
- Vízből mentési terv
- Festőeszközök
- Takarítóeszközök
- Egyéni védőeszközök
- Környezetvédelmi eszközök, berendezések
- Munkabiztonsági eszközök, felszerelések
- Tanhajó (nagyhajó) és/vagy üzemképes nagyhajó
- Evezős és motoros csónak

A vízi közlekedésüzemvitel-ellátó (OKJ-azonosító szám: 54 841 08, régi ágazgati) nappali tagozat óraterve a 2016/2017. tanévtől kifutó rendszerben

A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 54 841 08

A szakképesítés megnevezése: Vízi közlekedésüzemvitel-ellátó

A szakmacsoport száma és megnevezése: 13. Közlekedés

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXI. Közlekedés

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 2

Elméleti képzési idő aránya: 70%

Gyakorlati képzési idő aránya: 30%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

5 évfolyamos képzés esetén a 9. évfolyamot követően 70 óra, a 10. évfolyamot követően 105 óra, a 11. évfolyamot követően 140 óra;

2 évfolyamos képzés esetén az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra

A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: érettségi végzettség

Bemeneti kompetenciák: -

Szakmai előképzettség:-

Előírt gyakorlat:-

Egészségügyi alkalmassági követelmények: -

Pályaalkalmassági követelmények:-

A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
Hajózási földrajz és útvonalak	Hajóvezető „A”, „B”, „C” vagy Hajóskapitány, illetve Belvízi fedélzet tiszt
Hajózási üzemtan	Hajóvezető „A”, „B”, „C” vagy Hajóskapitány, illetve Belvízi fedélzet tiszt

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak:

A képzési és vizsgáztatási feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök minimumát meghatározó eszköz- és felszerelési jegyzék

Számítógép

Projektor

Szoftverek (irodai és ágazati alkalmazások)

Hálózati és internet hozzáférés

Szkenner

Nyomtató

CD- és DVD-lejátszó

Fénymásoló

Tarifakönyvek

Menetrendek[1]

Jogszabálygyűjtemény[1]

Fuvarozási szabályzatok[1]

Okmányminták[1]

Térképek (közúti, vasúti, vízi útvonalakról, légifolyosókról)[1]

[1] Digitális és/vagy papíralapú formában

A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakközépiskolai képzésben a kétévfolyamos képzés második évfolyamának (2/14.) szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés érettségi utáni évfolyamának szakmai tartalmával, tantárgyi rendszerével, órakeretével. A kétévfolyamos képzés első szakképzési évfolyamának (1/13.) ágazati szakközépiskolai szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, összes órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés 9-12. középiskolai évfolyamokra jutó ágazati szakközépiskolai szakmai tantárgyainak tartalmával, összes óraszámával.

Szakközépiskolai képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
9. évfolyam	5 óra/hét	180 óra/év	6 óra/hét	216 óra/év
Ögy.		70 óra		70 óra
10. évfolyam	6 óra/hét	216 óra/év	7 óra/hét	252 óra/év
Ögy.		105 óra		105 óra
11. évfolyam	7 óra/hét	252 óra/év	8 óra/hét	288 óra/év
Ögy.		140 óra		140 óra
12. évfolyam	10 óra/hét	320 óra/év	11 óra/hét	352 óra/év
5/13. évfolyam	31 óra/hét	992 óra/év	35 óra/hét	1120 óra/év
Összesen:		2275 óra		2543 óra

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
1/13. évfolyam	31 óra/hét	1116 óra/év	35 óra/hét	1260 óra/év
Ögy		160 óra		160 óra
2/14. évfolyam	31 óra/hét	992 óra/év	35 óra/hét	1120 óra/év
Összesen:		2268 óra		2540 óra

(A kizárólag 13-14. évfolyamon megszervezett képzésben, illetve a szakközépiskola 9-12. és ezt követő 13. évfolyamán megszervezett képzésben az azonos tantárgyakra meghatározott óraszámok közötti csekély eltérés a szorgalmi időszak heteinek eltérő száma, és az óraszámok oszthatósága miatt keletkezik!)

A képzés célja

A képzés célja olyan elméleti és gyakorlati felkészültségű szakemberek képzése, akik a piacgazdaság követelményeinek megfelelően képesek ellátni a hajózási és a kikötői üzem operatív üzemirányítási feladatait és ennél fogva alkalmasak az adott szakterületen a megfelelő munkakörök betöltésére, illetve vállalkozásra E cél elérése érdekében a képzés:

- nyújtson a tanulóknak korszerű szakmai műveltséget, valamint általános és speciális szaktudást a szakma műveléséhez, a szakmai tevékenység ellátásához,
- alapozzon meg és fejlesszen ki a tanulókban olyan, a munkahelyeken hasznosítható szakmai tudást, amelynek birtokában képesek szakterületükön a technikai, technológiai fejlődésből adódó változó, növekvő szakmai követelményeknek eleget tenni,
- neveljen szakmaszeretetre, hivatástudatra, fegyelmezett, szakszerű, pontos megbízható munkavégzésre, önállóságra, felelősségtudatra és felelősségvállalásra,
- fejlessze a tanulók esztétikai érzékét és a folyamatos önművelődés igényét,
- alakítsa ki a tanulókban a korszerű gazdálkodási, hatékonysági szemléletet, amely a munkabiztonság és a környezet védelmének az igényességével párosul.

A képzés szakmai követelményeit a szakképzési kerettanterv tartalmazza

A szakképesítéssel betölthető munkakörök:

A szakképesítéssel

- a hajózás szárazföldi egységeiben (hajózási vállalatok és vállalkozások üzemirányítási központjai, üzemegységei),
- a hajójavító üzemekben,
- a kikötőkben,
- a hajózási engedélyeseknél,
- a rakodási, tárolási üzemekben,
- a hajózási és a kereskedelmi ügynökségeknél,
- a vízügyi és a környezetvédelmi szerveknél,
- a sport és kedvtelési célú hajózással foglalkozó szervezeteknél, vállalkozásoknál,
- igazgatási szerveknél

tölthetőek be olyan munkakörök, amelyek ellátását előírás nem köti felsőfokú végzettséghez, vagy nem előírás a hajózási képesítés (hajón szolgálat ellátására jogosító képesítés).

A hajós szakmunkás (OKJ-azonosító szám: 34 841 03) nappali tagozat óraterve a 2016/2017. tanévtől felmenő rendszerben

A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Kormányrendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet,
- a 34 841 03 számú, Hajós szakmunkás megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet alapján készült.

A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 841 03

Szakképesítés megnevezése: Hajós szakmunkás

A szakmacsoport száma és megnevezése: 13. Közlekedés

Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXII. Közlekedésgépész

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 3 év

Elméleti képzési idő aránya: 40%

Gyakorlati képzési idő aránya: 60%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

- 3 évfolyamos képzés esetén: a 9. évfolyamot követően 140 óra, a 10. évfolyamot követően 140 óra;
- 2 évfolyamos képzés esetén: az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra

A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai végzettség hiányában: ……

Bemeneti kompetenciák: Úszás tudás (400m táv folyamatos leúszása bármilyen úszásnemben).

Szakmai előképzettség: —

Előírt gyakorlat: —

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: szükségesek

A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
Fedélzeti ismeretek	Hajóvezető A, B, C vagy Hajóskapitány
Gépházi ismeretek	Géptiszt
Matróz vizsga	Hajóvezető A, B, C vagy Hajóskapitány, Fedélzetmester
Jogszabályok és szabályzatok	Hajóvezető A, B, C vagy Hajóskapitány, szakvizsgázott jogász
Hajóvillamossági alaptevékenység	Géptiszt vagy elektrikus

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak:

.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Gépházi alapismeretek jegyzet, Hajóvillamossági alaptevékenység jegyzet, Jogszabályok és szabályzatok jegyzet, Fedélzeti ismeretek jegyzet. Minden felsorolt eszköznek a hajózásban alkalmazhatónak kell lennie. .

V. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakközépiskolai képzésben a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
9. évfolyam	14,5 óra/hét	522 óra/év	17 óra/hét	612 óra/év
Ögy		140		140
10. évfolyam	23 óra/hét	828 óra/év	25 óra/hét	900 óra/év
Ögy		140		140
11. évfolyam	23 óra/hét	713 óra/év	25,5 óra/hét	791 óra/év
Összesen:		2343 óra		2853 óra

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
1. évfolyam	31,5 óra/hét	1134 óra/év	35 óra/hét	1260 óra/év
Ögy.		160 óra		160 óra
2. évfolyam	31,5 óra/hét	977 óra/év	35 óra/hét	1085 óra/év
Összesen:		2271 óra		2505 óra

Szakképzési kerettanterv a XII. KÖZLEKEDÉSGÉPÉSZET ágazathoz tartozó 54 841 01 hajózási technikus / hajózási üzemeltetési vezető/szakképesítéshez

A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 54 841 01.
Szakképesítés megnevezése: Hajózási technikus
A szakmacsoport száma és megnevezése: 13 Közlekedés
Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXII. Közlekedésgépészet
Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 2 év
Elméleti képzési idő aránya: 40%
Gyakorlati képzési idő aránya: 60%
Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

- 5 évfolyamos képzés esetén: a 10. évfolyamot követően 140 óra, a 11. évfolyamot követően 140 óra;
- 2 évfolyamos képzés esetén: az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra

A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: érettségi
Bemeneti kompetenciák: Úszás tudás (400m táv folyamatos leúszása bármilyen úszásnemben)
Szakmai előképzettség: —
Előírt gyakorlat: —
Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek
Pályaalkalmassági követelmények: szükségesek

A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.
Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
Fedélzeti ismeretek	Hajóvezető „A”, „B”, „C” vagy Hajóskapitány
Gépházi ismeretek	Géptiszt
Matróz vizsga	Hajóvezető „A”, „B”, „C” vagy Hajóskapitány, fedélzetmester
Jogszabályok és szabályzatok	Hajóvezető „A”, „B”, „C” vagy Hajóskapitány, szakvizsgázott jogász
Elektronikus navigáció	Hajóvezető'„A”, „B”, „C” vagy Hajóskapitány
Kisgéphajó vezető	Hajóvezető'„A”, „B”, „C” vagy Hajóskapitány
Hajóvillamossági alaptevékenység	Géptiszt vagy elektrikus
Hajóvillamosság a gyakorlatban	Géptiszt vagy elektrikus
Kisgéphajó vezető A	Hajóvezető'„A”, „B”, „C” vagy Hajóskapitány
Hajózási földrajz, vízrajz, meteorológia	Hajóvezető „A”, „B”, „C” vagy Hajóskapitány

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: .

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakgimnáziumi képzésben a két évfolyamos képzés második évfolyamának (2/14.) szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés érettségi utáni évfolyamának szakmai tartalmával, tantárgyi rendszerével, órakeretével. A két évfolyamos képzés első szakképzési évfolyamának (1/13.) ágazati szakgimnáziumi szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, összes órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés 9-12. középiskolai évfolyamokra jutó ágazati szakgimnáziumi szakmai tantárgyainak tartalmával, összes óraszámával. Szakgimnáziumi képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
9. évfolyam	11 óra/hét	396 óra/év
10. évfolyam	12 óra/hét	432 óra/év
Ögy.		140 óra
11. évfolyam	10 óra/hét	360 óra/év
Ögy.		140 óra
12. évfolyam	10 óra/hét	310 óra/év
5/13. évfolyam	31 óra/hét	961 óra/év
Összesen:		2739 óra

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül
1/13. évfolyam	31 óra/hét	1116 óra/év
Ögy		160 óra
2/14. évfolyam	31 óra/hét	961 óra/év
Összesen:		2237 óra

(A kizárólag 13-14. évfolyamon megszervezett képzésben, illetve a szakgimnázium 9-12., és ezt követő 13. évfolyamán megszervezett képzésben az azonos tantárgyakra meghatározott óraszámok közötti csekély eltérés a szorgalmi időszak heteinek eltérő száma, és az óraszámok oszthatósága miatt keletkezik!)

Szakképzési kerettanterv a XII. KÖZLEKEDÉSGÉPÉSZET ágazathoz tartozó 54 841 01 hajózási technikus / szállodahajós, szállodai személyzet /szakképesítéshez

A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 54 841 01
Szakképesítés megnevezése: Hajózási Technikus (Szállodahajós, szállodai személyzet)
A szakmacsoport száma és megnevezése: 13. Közlekedés
Ágazati besorolás száma és megnevezése: XXII. Közlekedésgépészet
Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 4 év
Elméleti képzési idő aránya: 40%
Gyakorlati képzési idő aránya: 60%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

- 5 évfolyamos képzés esetén: a 10. évfolyamot követően 140 óra, a 11. évfolyamot követően 140 óra;
- 2 évfolyamos képzés esetén: az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra

A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: ALAPFOKÚ ISKOLAI VÉGZETTSÉG
Bemeneti kompetenciák: ÚSZÁS TUDÁS
Szakmai előképzettség: —
Előírt gyakorlat: —
Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek
Pályaalkalmassági követelmények: szükséges

A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek
A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
Szállodai tevékenység	Szállodai recepciós
Szállodai adminisztráció	Szállodai recepciós
Szállodai kommunikáció	Szállodai recepciós
Felszolgálás alapjai	Mester pincér
Felszolgálás	Mester pincér
Etikett,protokoll,illemtan	akkreditált előadó (Görög Ibolya)
Italok csoportosítása	Mester pincér
Szakmai idegen nyelv	idegen nyelvi szaktanár
Gazdálkodás	Mester pincér
Általános élelmiszerismeret	Mester szakács
Élelmiszerbiztonság	Mester szakács
Ételkészítési ismeretek	Mester szakács
Nemzetközi és hajós ételkészítés	Mester szakács

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak:

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakgimnáziumi képzésben a két évfolyamos képzés második évfolyamának (2/14.) szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés érettségi utáni évfolyamának szakmai tartalmával, tantárgyi rendszerével, órakeretével. A két évfolyamos képzés első szakképzési évfolyamának (1/13.) ágazati szakgimnáziumi szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, összes órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés 9-12. középiskolai évfolyamokra jutó ágazati szakgimnáziumi szakmai tantárgyainak tartalmával, összes óraszámával. Szakgimnáziumi képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül
9. évfolyam	11 óra/hét	396 óra/év
10. évfolyam	12 óra/hét	432 óra/év
Ögy.		140 óra
11. évfolyam	10 óra/hét	360 óra/év
Ögy.		140 óra
12. évfolyam	10 óra/hét	310 óra/év
5/13. évfolyam	31 óra/hét	961 óra/év
Összesen:		2739 óra

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül
1/13. évfolyam	31 óra/hét	1116 óra/év
Ögy		160 óra
2/14. évfolyam	31 óra/hét	961 óra/év
Összesen:		2237 óra

(A kizárólag 13-14. évfolyamon megszervezett képzésben, illetve a szakgimnázium 9-12., és ezt követő 13. évfolyamán megszervezett képzésben az azonos tantárgyakra meghatározott óraszámok közötti csekély eltérés a szorgalmi időszak heteinek eltérő száma, és az óraszámok oszthatósága miatt keletkezik!)

MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet

Az egyes tantárgyakra vonatkozó érettségi témakörök:

Történelem érettségi témakörök (középszint)

1) Az ókor és kultúrája
2) A középkor
3) A középkori magyar állam megteremtése és virágkora
4) Szellemi, társadalmi és politikai változások a kora újkorban (1492-1789)
5) Magyarország a kora újkorban (1490-1790)
6) A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora (1789-1914)
7) A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon (1790-1914)
8) A világháborúk kora (1914-1945)
9) Magyarország a világháborúk korában (1914-1945)
10) A jelenkor (1945-től napjainkig)
11) Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig
12) Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek

Magyar nyelv és irodalom érettségi témakörök (középszint)

Magyar nyelvtan témakörei:

1) Kommunikáció
A nyelv mint kommunikáció,
Nyelvi és vizuális kommunikáció,
A kommunikáció működése,
Személyközi kommunikáció,
A tömegkommunikáció
2) Magyar nyelv története
Nyelvtörténeti korszakok,
A magyar nyelv rokonsága,
A magyar nyelv szókészletének alakulása,
Nyelvművelés
3) Ember és nyelvhasználat
Ember és nyelv,
A jel, a jelrendszer,
Nyelvváltozatok,
Nemzetiségi nyelvhasználat,
Nyelv és társadalom
4) A nyelvi szintek
Hangtan,
A helyesírás,
Alaktan és szótan,
Mondattan

5) A szöveg
A szöveg és a kommunikáció,
A szöveg szóban és írásban,
A szöveg szerkezete és jelentése,
Szövegértelmezés,
A szövegtípusok,
Az elektronikus írásbeliség és a világháló hatása a szövegre, szövegek a médiában
6) A retorika alapjai
A nyilvános beszéd,
Érvelés, megvitatás, vita,
A szövegszerkesztés eljárásai,
7) Stílus és jelentés
Szóhasználat és stílus,
A szójelentés,
Stíluseszközök,
Stílusréteg, stílusváltozat

Magyar irodalom témakörei:

1) Művek a magyar irodalomból I. Kötelező szerzők:

Ady Endre, Arany János, Babits Mihály, József Attila, Kosztolányi Dezső, Petőfi Sándor

2) Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők:

Balassi Bálint, Berzsenyi Dániel, Csokonai Vitéz Mihály, Illyés Gyula, Jókai Mór, Karinthy Frigyes, Kassák Lajos, Kertész Imre, Kölcsey Ferenc, Krúdy Gyula, Márai Sándor, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Nagy László, Nemes Nagy Ágnes, Németh László, Ottlik Géza, Örkény István, Pilinszky János, Radnóti Miklós, Szabó Lőrinc, Szilágyi Domokos, Vörösmarty Mihály, Weöres Sándor, Zrínyi Miklós

3) Művek a magyar irodalomból III. Kortárs szerzők:

Kortárs műalkotás: a mindenkori vizsga előtti utolsó harminc évben keletkezett (írt, bemutatott, megjelent) irodalmi alkotás.

4) Művek a világirodalomból:

Antikvitás, romantika, a realizmus...

5) Színház és dráma:

Szophoklész, Shakespeare, Molière egy egy műve, Katona József: Bánk bán, Madách Imre: Az ember tragédiája, Egy 19. századi dráma: Ibsen, Csehov, Örkény István egy drámája

6) Az irodalom határterületei:

Az irodalom filmen, televízióban, dalszövegben, a virtuális valóságban: az adaptáció,

A gyermek- és ifjúsági irodalom, útirajz, detektívregény, kalandregény, képregény, tudományos fantasztikus irodalom, humoros és erotikus irodalom, dalszöveg, sanzon, vicc

7) Regionális kultúra, interkulturális jelenségek és a határon túli irodalom

Matematika érettségi témakörök (középszint)

1. **Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok**
   1.01. Halmazok, Halmazműveletek
   1.02. Matematikai logika
   1.03. Kombinatorika: permutáció, variáció, kombináció
   1.04. Gráfok
2. **Számelmélet, algebra**
   2.01. Alapműveletek
   2.02. A természetes számok halmaza
   2.03. Számelméleti ismeretek, oszthatóság, számrendszerek
   2.04. Racionális és irracionális számok
   2.05. Valós számok
   2.06. Hatvány, gyök, logaritmus
   2.07. Betűkifejezések, nevezetes azonosságok
   2.08. Arányosság, százalékszámítás
   2.09. Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség rendszerek
   2.10. Középértékek
3. **Függvények, az analízis elemei**
   3.01. A függvény
   3.02. Egyváltozós valós függvény
   3.03. Grafikon, transzformáció, jellemzés
   3.04. Sorozatok: számtani -, mértani sorozatok, kamatos kamat
4. **Geometria, koordináta geometria, trigonometria**
   4.01. Elemi geometria (ponthalmazok, térelemek)
   4.02. Geometriai transzformációk (egybevágóság, hasonlóság)
   4.03. Síkbeli alakzatok: háromszögek, négyszögek, sokszögek, kör
   4.04. Térbeli alakzatok: hasábszerű, kúpszerű testek, gömb
   4.05. Vektorok síkban és térben
   4.06. Trigonometria
   4.07. Koordináta geometria (pontok, vektorok, egyenes, kör)
   4.08. Kerület és terület
   4.09. Felszín és térfogat
5. **Valószínűség számítás, statisztika**
   5.01. Leíró statisztika
   5.02. Valószínűség számítás elemei

Idegen nyelv – Érettségi témakörök

1. Személyes vonatkozások, család
2. Ember és társadalom
3. Környezetünk
4. Az iskola
5. A munka világa
6. Életmód
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás
8. Utazás, turizmus
9. Tudomány és technika
10. Gazdaság - Családi gazdálkodás
    - A pénz szerepe a mindennapokban
    - Vásárlás, szolgáltatások (pl.: posta, bank)

Közlekedés ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga

témakörök

1. Közlekedési alapismeretek
    a. Közlekedéstörténet
    b. Közlekedési alapfogalmak
    c. Közlekedésbiztonság
    d. A vasúti közlekedés technikája
    e. A vasúti közlekedés üzemvitele
    f. A közúti közlekedés technikája
    g. A városi közlekedés technikája
    h. A városi és közúti közlekedés üzemvitele
    i. A vízi közlekedés technikája
    j. A vízi közlekedés üzemvitele
    k. A légi közlekedés technikája és üzemvitele
    l. A csővezetékes szállítás technikája és üzemvitele
    m. Egységrakomány-képzés az áruszállításban
    n. A kombinált áruszállítás
2. Közlekedési földrajz
    a. Általános földrajzi ismeretek
    b. A vasúti közlekedés
    c. Közúti közlekedés
    d. Vízi, légi közlekedés
3. Közlekedés- üzemvitel
    a. Díjszabáselmélet
    b. A közúti személyszállítás
    c. A vasúti személyszállítás
    d. A városi közösségi közlekedés
    e. A közúti árufuvarozás
    f. A vasúti árufuvarozás
    g. A közlekedés teljesítményei, jellegzetes üzemtani mutatószámai
    h. A közlekedés kapacitása, teljesítőképessége
    i. Üzemi számvitel

4. Közlekedésgazdasági és jogi ismeretek
    a. A közgazdaságtan megközelítési módjai, felosztása
    b. A pénz
    c. A közlekedés társadalmi, gazdasági szerepe
    d. Vállalkozások, gazdasági társaságok
    e. Az eszközgazdálkodás alapjai
    f. Marketing
    g. Magyarország Alaptörvénye
    h. A polgári jog alapjai
    i. Szerződések
    j. Polgári jogi kártérítési felelősség
    k. Nevesített szerződések
5. Közlekedési alapismeretek gyakorlat
    a. Szakszámítások
6. Közlekedés üzemvitel gyakorlat
    a. A közúti személyszállítás
    b. A vasúti személyszállítás
    c. A vízi személyszállítás
    d. A városi közösségi közlekedés
    e. A közúti árufuvarozás
    f. A vasúti árufuvarozás
7. Közlekedésgazdasági és jogi ismeretek gyakorlat
    a. Statisztikai alapfogalmak
    b. A statisztikai adat
    c. Viszonyszámok
    d. Középértékek
    e. A szóródás és mutatószámai

Közlekedésgépész ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga

témakörök

1. Közlekedési ismeretek
    a. Közlekedéstörténet, közlekedési fogalmak
    b. A közúti, a vasúti, a vízi és légi közlekedés technikája
    c. A járművek menetellenállásai és menetdinamikája
2. Műszaki rajz
    a. Metszeti ábrázolás
    b. Méretmegadás, felületminőség, tűrések és illesztések
    c. Jelképes ábrázolás
3. Mechanika
    a. Merev testek általános statikája
    b. Síkbeli egyensúlyi szerkezetek
    c. Szilárdságtan
    d. Kinematika-kinetika
4. Gépelemek-géptan
    a. Kötőgépelemek, kötések, biztosítások
    b. Hajtások, hajtóművek, mechanizmusok
5. Technológiai alapismeretek
    a. Alapfogalmak
    b. Fémes szerkezeti elemek
    c. Nemfémes szerkezeti elemek
    d. Öntészet, melegalakítások, hőkezelések
    e. Kötések
    f. Forgácsolás nélküli alakítások
    g. Forgácsolás
    h. Felújítási technológiák
    i. Anyag- és hibakereső vizsgálatok
    j. Szereléstechológia
6. Elektrotechnika-elektronika
    a. Villamos alapfogalmak
    b. Passzív villamos hálózatok
    c. Aktív villamos hálózatok
    d. Vegyi elektromos folyamatok

e. A villamos tér

f. A mágneses tér

g. Váltakozó áramú áramkörök

h. A transzformátor

i. Háromfázisú hálózatok

j. Villamos gépek

k. Félvezetők

l. Impulzustechnikai áramkörök

m. Digitális áramkörök

2. sz. melléklet

A pedagógiai program elkészítésénél az alábbi jogszabályi előírások alkalmazandók.

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.)
- A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény
- A nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény
- A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény
- A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet
- A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 31.) Korm. rendelet
- A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet
- Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet
- A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet
- Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM-rendelet
- A szakképzési kerettantervekről szóló 14/2013. (IV. 5.) NGM-rendelet
- A tankönyvvé, a pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 17/2014. (III. 12.) EMMI-rendelet
- A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI-rendelet
- A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI-rendelet
- A két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelveinek kiadásáról szóló 4/2013. (I. 11.) EMMI-rendelet
- A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X. 8.) EMMI-rendelet
- A nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 17/2013. (III. 1.) EMMI-rendelet
- A tanév rendjéről szóló mindenkori miniszteri rendelet
- Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM-rendelet

3. sz. melléklet

Közösségi szolgálat

Az iskolai közösségi szolgálat megszervezésnél az iskola az alábbi jogszabályok szerint jár el:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet hatályos állapota

Az iskola a közösségi szolgálat jelentőségét az alábbiakban látja:

Az IKSZ-tevékenységek során a tanulók szociális érzékenysége elmélyülhet, megtapasztalhatják milyen az önzetlen segítségnyújtás, a másokért való felelősségvállalás. A tevékenységek során a következő kompetenciáik fejlődhetnek: önismeret, önbizalom, érzelmi intelligencia, kritikus gondolkodás, együttműködési és kommunikációs készségek, konfliktuskezelés, felelős döntéshozatal. Az IKSZ alkalmas lehet arra, hogy a diákok megtapasztalják miként válhatnak a társadalom felelős tagjaivá, ily módon állampolgári kompetenciáik is csiszolhatóak. A sokrétű tevékenységeknek köszönhetően az IKSZ szerepet játszat a későbbi pályaválasztásban is.

Az iskolai közösségi szolgálat megszervezése, feladatok és feladatkörök:

- Az iskola diákjai a 9-12. évfolyamon teljesítik a közösségi szolgálatot. Javasoljuk a teljesítés arányos megvalósítását, tanévenként 10-15 órára lebontva megszerezni.
- A közösségi szolgálat teljesítésére iskolán belüli vagy iskola által szervezett programokon is van lehetőség. A tanulók azonban nem teljesíthetik mind az 50 órát az iskolán belül; legalább egy külső fogadóintézménynél is tevékenykedniük kell. Az iskolán belüli tevékenységekről az iskolai koordinátor ad tájékoztatást. Külső fogadóintézménynek csak a jogszabályban előírt helyek minősülhetnek.
- Külső fogadóintézménynél történő közösségi szolgálati tevékenység megkezdése előtt az iskola és a fogadóintézmény együttműködési megállapodást köt.
- A diákoknak és szüleiknek lehetőség van önállóan is fogadóintézményt keresni és javasolni.
- A rendeletben előírt módon: 5 felkészítő és 5 záró foglalkozást tarthat az iskolai koordinátor, amennyiben a tevékenység megkívánja a felkészítést vagy a pedagógiai feldolgozást. A felkészítés része lehet egy tájékoztató vagy motiváló / érzékenyítő foglalkozás megtartása is.

- **<u>Intézményvezető (és helyettes) feladatai:</u>**

A középiskola intézményvezetője felelős a közösségi szolgálat megszervezéséért, ennek érdekében:
- kijelöli az iskolai közösségi szolgálat koordinátorát és helyettesét (helyetteseit)

- gondoskodik arról, hogy az intézményben az osztályfőnökök nyilvántartsák és folyamatosan vezessék a tanulók iskolai közösségi szolgálatának végzését a törzslapon, a bizonyítványban és a naplóban
- átolvassa a szerződéskötések során az együttműködési megállapodások tervezetét, szükség esetén konstruktív kiegészítő módosításokkal látja el, majd aláírásával véglegesíti
- az iskolatitkárt megbízza a közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumok kezelésével (iktatás, tárolás, fénymásolás)

- ***Közösségi szolgálat koordinátora (és helyettese)***

- a helyi lehetőségeket feltérképezi (iskola környéki, kerületi fogadóintézményekkel kapcsolatfelvétel)
- az iskolai igényeket és lehetőségeket felméri
- a koordinátor felveszi a kapcsolatot lehetséges fogadóintézményekkel, lehetővé teszi az együttműködési megállapodások megkötését.
- törekedik arra, hogy minél több feladatvégzési lehetőség álljon a tanulók rendelkezésére, s hogy minél színesebb tevékenységi köröket öleljenek fel a szerződések
- szerződéskötést követően a koordinátor tartja a kapcsolatot a fogadóintézményekkel (telefonon, e-mailben). Az osztályfőnökök számára kihirdeti az aktuális feladatokat, akik továbbítják azokat. (Lehetőség szerint: iskolai faliújságon, webes felületen is meghirdeti a közösségi szolgálati lehetőségeket, alkalmakat)
- A különböző tevékenységekre jelentkező diákokat a fogadóintézményhez közvetíti
- a koordinátor begyűjti az osztályfőnököktől és összesíti a diákok által leadott jelentkezési lapokat
- a közösségi szolgálati naplókat aláírásával hitelesíti
- szükség esetén felkészítő és záró foglalkozásokat tart a közösségi szolgálatot megkezdő és befejező tanulók számára

- ***Osztályfőnökök (és helyetteseik) feladatai:***

- együttműködnek az iskolai koordinátor(ok)kal
- szülői értekezleten tájékoztatják a szülőket a közösségi szolgálati kötelezettségről és annak szabályairól
- segítik a koordinátort az igények felmérésében (pl: osztályfőnöki órán kérdőívek kitöltésével)
- a közösségi szolgálatra jelentkező diákok aláíratott formanyomtatványait begyűjtik és átadják a koordinátornak
- a meghirdetett feladatvégzési lehetőségeket kihirdetik osztályuk tanulóinak, majd a jelentkezők aláíratott formanyomtatványait begyűjtik és átadják a koordinátornak
- a tanulók közösségi szolgálati naplóit tanévenként min. 3 alkalommal (félév végén, tanév végén, nyári szünetet követően) begyűjtik, ezek alapján összesítik az elvégzett órákat, majd az e- naplóban ezt rögzítik.
- A tanév végéig összegyűjtött teljesítéseket a bizonyítványban is rögzítik a hivatalos záradékkal.
- A teljesített 50 órákat az e-naplóban, a bizonyítványban és a törzslapon is rögzítik a hivatalos záradékkal.

- ***Az iskolatitkár feladatai:***

- iskolából kiiratkozó tanulók számára két példányban igazolást állít ki, mellyel az iskola tanúsítja, hogy a tanuló az adott tanévig hány óra közösségi szolgálatot teljesített. Ennek egy példányát a távozó tanuló részére átadja, másik példányát megőrzi az irattárban.

- ***A tanulók feladatai:***

- a közösségi szolgálat 50 óráját lehetőség szerint a 11. évfolyam tanév végéig teljesíteni

- a szülővel is aláíratott jelentkezési lapot a munkavégzés megkezdése előtt az osztályfőnöknek vagy a koordinátornak leadni. (Nagykorú tanuló esetén nem szükséges a szülő aláírása, a nagykorú tanuló is aláírhatja.)
- a jelentkezési lapon leírtaknak és a pedagógiai program előírásainak megfelelően eljárni, a házirendet külső fogadóintézményeknél is betartani
- a közösségi naplót hivatalos okmányként kezelni és megőrizni
- a közösségi naplót minden munkaalkalomra magukkal vinni, s a fogadóintézménynél a teljesített órákat hitelesíteni
- a közösségi szolgálati naplót az osztályfőnök vagy a koordinátor kérésére a megadott határidőkig behozni és leadni

5. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MELLÉKLETEINEK ÉS FÜGGELÉKEINEK RENDJE

A pedagógiai program mellékletei

5.1. 1. sz. melléklet: az egyes tantárgyakra vonatkozó érettségi témakörök

5.2. 2. sz. melléklet: a pedagógiai program elkészítéséhez kapcsolódó jogszabályok

5.3. 3. sz. melléklet: közösségi szolgálat

A pedagógiai program függelékei

1. sz. függelék: a matrózvizsga képzési programja

6. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata

Iskolánk nevelőtestülete a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította. A módosítások bevezetése 2017. év szeptember hónap 1. napjától történik felmenő rendszerben. A bevezetésben nem érintett évfolyamokon a nevelő-oktató munka a 2016. év szeptember hónap 1. napjától érvényes pedagógiai program szerint folyik.

A pedagógia program nyilvánosságra hozatala

A dokumentumot a fenntartó székhelyén, az iskola könyvtárában, az intézményvezetői irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A *pedagógiai programot/módosítását* az intézmény diákönkormányzata 2017. év augusztus hó 29. napján tartott ülésén véleményezte, amelyet aláírásommal tanúsítok.

Kelt: .Budapest., 2017. év augusztus hónap 29. nap

.....
diákönkormányzat képviselője
külön melléklet szerint

A *pedagógiai programot/módosítását* a szülői szervezet (közösség) 2017. év augusztus hó 29. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírásommal tanúsítom, hogy a szülői szervezet (közösség) véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: .Budapest., 2017. év augusztus hónap 29. nap

.....
szülői szervezet (közösség) képviselője
külön melléklet szerint

A *pedagógiai programot/módosítását* az iskolaszék ..... év ..... hó ..... napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírásommal tanúsítom, hogy az iskolaszék véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: ....., ... év ..... hónap ..... nap

.....

iskolaszék képviselője

A *pedagógiai programot/módosítását* az intézményi tanács ..... év ..... hó ..... napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírásommal tanúsítom, hogy az intézményi tanács véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: ....., ... év ..... hónap ..... nap

.....

intézményi tanács képviselője

A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A *pedagógiai programot/módosítását* az intézmény nevelőtestülete 2017. év augusztus hó 30. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Budapest, 2017. év .augusztus hónap 30. nap

....

hitelesítő nevelőtestületi tag P.H. hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Budapest, 2017. év .augusztus hónap 30. nap

…….

igazgató

P. H.

Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat

Jelen pedagógiai programot a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése értelmében az alábbi, a fenntartóra többletkötelezettséget telepítő rendelkezések

……

……

……

……...

……...

(fejezet és címmegjelölések)

vonatkozásában a(z) …….. (fenntartó hivatalos megnevezése) mint az intézmény fenntartója egyetértési jogkört gyakorolt. Aláírásommal tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult *szerve/vezetője* az pedagógiai program fenti rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Kelt: ....., ... év ..... hónap ….... nap

.....

fenntartó képviselője

FÜGGELÉK

1. SZ. FÜGGELÉK

Matrózvizsga képzési program

1. Hajós szakmai ismeretek

TÉMAKÖRÖK

1.1. Belvízi hajók és hajózási alapismeretek

1.2. A matróz szolgálat és a hajósmunkák

1.3. Hajók felszerelése

1.4. Hajózási Szabályzat

Követelmények

1.1. Belvízi hajók és hajózási alapismeretek

1.1.1. Belvízi úszólétesítmények felosztása, fogalma

1.1.2. Belvízi hajótípusok

1.1.2.1. csoportosítás különböző szempontok szerint

1.1.2.2. hajók általános elrendezése, fő szerkezeti részei és ezek alapvető rendeltetése

1.1.3. Belvízi hajózási módszerek alapfogalmai

1.1.3.1. önjáró, vontató és tolóhajózás mellévett alakzat, gépnélküli műveletek.

1.1.4. Belvízi hajóutak

1.1.4.1. a víziút fogalma, osztályozása

1.1.4.2. a Duna, mint a legfontosabb víziút, jellemzői

1.1.4.3. a vízállás és vízmérce alapfogalmai

1.2. A matróz szolgálat és a hajósmunkák

1.2.1. A szolgálat fogalma, szolgálati beosztások

1.2.2. A hajószemélyzet okmányai

1.2.3. A hajósképesítés rendszerének alapelemei

1.2.4. Matróz szolgálati kötelességek, feladatok

1.2.4.1. őrszolgálat, őrzés, közreműködés a hajóműveletben, karbantartás stb.

1.2.5. Karbantartási eszközök, anyagok, tisztítási munkák

1.2.6. Fedélzet, lakótér rendszeres tisztításának módszerei

1.2.7. Korrózióvédelem, festési munkák jelentősége és technológiája

1.2.8. A csónakból végzett munkák

1.3. Hajók felszerelése, fedélzeti gépek ismerete

1.3.1. Kikötőeszközök és berendezések, kikötési módszerek

1.3.2. Kötelek fajtái anyag és kötélszerkezet szerint

1.3.2.1. kötélzet elnevezése, felosztása

1.3.2.2. hurkok, csomók

1.3.2.3. kikötőbakok, kikötővillák, kötélterelők, kötélfeszítő csörlők

1.3.2.4. a kikötéshez szükséges egyéb felszerelési eszközök (támaszfenyő, kikötőkaró, járók, lépcsők, létrák)

1.3.3. Horgonyberendezések és horgonyzás

1.3.3.1. horgonyok, horgonyemelők feladata

1.3.3.2. horgonyberendezés tartozékai (horgonylánc stb.)

1.3.3.3. horgonyzás művelete

1.3.4. Mentőfelszerelések, eszközök, mentési módszerek

1.3.4.1. személyek mentésére szolgáló eszközök, felszerelések (egyes típusok konstrukciós kialakítása, elhelyezése a hajón)

1.3.4.2. az automatikusan felfújódó mentőmellény használata

1.3.4.3. a mentőcsónak felszerelése, a mentőcsónakkal szemben támasztott követelmények

1.3.4.4. a csónak vízretétele, személyzete

1.3.4.5. a hajó és rakomány mentésére szolgáló eszközök (vészleltár)

1.3.4.6. lékesedés megszűntetésére használt berendezések és eszközök, anyagok s eljárások (lékponyva, bálakészítés, bárkázás stb.)

1.3.4.7. riadótervek, riadók (tűz-, vízbőlmentési-, lékesedési riadók jelzése)

1.4. Hajózási Szabályzat 57/2001 (IX. 22.) NFM rendelethez

Általános rendelkezések 1.01 cikk – 1.08 cikk, 1.10 cikk – 1.16 cikk

1.1.1. Hajók azonosító és merülési jelei, mércék 2.01 cikk, 2.03, 2.04

1.1.2. Hajók látható jelzései 3. cikk 1-3. melléklet

1.1.3. Hangjelzés 4. cikk 1-6. sz. melléklet

1.1.4. A hajózást szabályzó jelek és víziutak kitűzése 5. cikk 1-7. sz. melléklet

1.1.5. Lobogóviselés szabályai

1.1.6. Csónak és vízi sporteszköz

1.1.7. Csónak kötelező felszerelése

2. Munka- és tűzvédelmi ismeretek

Témakörök:

2.1. A munkábaállás feltételei

2.2. Fedélzeti munkák veszélyei

2.3. Hajótüzek keletkezése és oltása

2.4. A hajók személyzetének tűzvédelmi tevékenysége

2.5. Veszélyes áruk és szállításuk (ADN)

Követelmények:

2.1. A munkábaállás feltételei

2.1.1. A munkabaleset fogalma, jelentési kötelezettség

2.1.2. A balesetelhárítás személyi és tárgyi feltételei

2.2. Fedélzeti munkák veszélyei

2.2.1. A hajón való közlekedés szabályai

2.2.2. Kötélmunkák, valamint a kötelek kezelésére vonatkozó előírások

2.2.3. Egyéni védőeszközök, sérülési veszélyeztetettség

2.2.4. Ütközőballon, vízmérőléc, vízmerítés veszélyei

2.2.5. A csónakból végzett munkák biztonságtechnikája

2.3. Hajótüzek keletkezése és oltása

2.3.1. Hajótüzek keletkezésének okai

2.3.2. Tűzveszélyességi osztályok és az alkalmazható tűzoltó anyagok

2.3.3. Tűzoltás elve és folyamata

2.3.4. Tűzoltásra szolgáló anyagok, berendezések és készülékek használata

2.4. A hajók személyzetének tűzvédelmi tevékenysége

2.4.1. Tűz észlelése, riasztás, tűzoltás megkezdése

2.4.2. Tűzvédelmi tervek és az egyes személyek feladatai

2.4.3. Időszakos tűzriadó-gyakorlatok a hajón

2.5. Veszélyes áruk és szállításuk

2.5.1. Veszélyes áruk fogalma, fajtái

2.5.2. Tartályhajók, csomagolás és jelzések

2.5.3. A hajószemélyzet legfontosabb óvintézkedései

3. Szakmai gyakorlat

Témakörök:

3.1. Hajósmunkák és lakótér karbantartás

3.2. Kötélmunkák

3.3. Evezési gyakorlat csónakkal egy és két evezővel

Követelmények:

3.1. Hajósmunkák és lakótér karbantartás

3.1.1. Karbantartási eszközök, anyagok, tisztítási munkák

3.1.2. Fedélzet, lakótér rendszeres tisztításának módszerei

3.1.3. Korrózióvédelem, festési munkák jelentősége és technológiája

3.1.4. Tűz-, és lékesedésriadók gyakorlata

3.1.5. Vízbőlmentési gyakorlat

3.2. Kötélmunkák

3.2.1. Kötélátadások

3.2.2. Dobókötél átadás, összeszedés gyakorlása

3.2.3. Kötésmódok gyakorlása egy és két bakon, előre-, és hátratartó kötelek

3.2.4. Legfontosabb csomók bemutatása, gyakorlása

3.2.5. Ütközőballon és használatának gyakorlása

3.2.6. Vízmérőléc használata

3.2.7. Mentőövdobás

3.3. Evezési gyakorlat csónakkal egy és két evezővel

3.3.1. Csónakkal való közlekedés szabályai, veszélyei

3.3.2. Vízijártassági ismeretek, csónakhasználat szabályai

3.3.3. A csónak indulásra való előkészítése

3.3.4. Indulás:

3.3.4.1. parttól

3.3.4.2. úszóműtől vagy mólótól

3.3.4.3. horgonyról vagy bójáról

3.3.5. Evezés előre, hátra, kormányzás, fordulás, fékezés

3.3.6. Kitérési szabályok betartása

3.3.7. Vízbőlmentés (megkeresés, megközelítés, eszközhasználat)

3.3.8. Kikötés

3.3.8.1. parthoz

3.3.8.2. úszóműhöz vagy mólóhoz

3.3.8.3. horgonyhoz vagy bójához